

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimintakertomus

2011

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimintakertomus

2011

SISÄLLYSLUETTELO

5	Lukijalle
6	Hallinto ja talous
7	Henkilökunta
10	Henkilöstökoulutus
14	Museot ja yleisö
16	Asiakaspalvelu
18	Markkinointi ja tiedotus
20	Kansainvälinen yhteistyö
21	Lappeenrannan museoiden julkaisuja

Etelä-Karjalan museo – Maakuntamuseo

22	Näyttelytoiminta
26	Yleisötapauhtumia ja museopedagogiikkaa
29	Etelä-Karjalan museon kokoelmat

Maakunnallinen museotyö

32	Amanuenssin maakunnallinen työ
34	Rakennustutkijan maakunnallinen työ
35	Etelä-Karjalan museon projekteja vuonna 2011

Etelä-Karjalan taidemuseo – Kaakkois-Suomen aluetaidemuseo

37	Näyttelytoiminta
41	Yleisötapauhtumia ja museopedagogiikkaa
43	Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelmat
45	Aluetaidemuseotyö

Kannen kuva: Kolmannet Suomalais-venäläiset museopäivät pidettiin Lappeenrannassa 12.–14.9.
Kuvassa osanottajia kuuntelemassa esitelmiä yhteisestä perinnöstämme.
Kuva: Seppo Pelkonen

Toimitus: Satu Eiskonen, Ulla Loisa, Päivi Partanen ja Leena Rätty

Taitto: Tuomas Nokelainen

LUKIJALLE

Toimintavuoden aikana suurin yksittäinen ponnistus, johon museotoimi osallistui yhdessä Suomen museoliiton kanssa, oli Suomalais-venäläisten museopäivien järjestäminen Lappeenrannassa ja Viipurissa 12.–14.9.2011. Päivien teemana oli Yhteinen perintömme, ja ohjelman toteuttamiseen osallistui 20 eri alojen asiantuntijaa ja luennoijaa. Museoalan ammattilaisia päivät kokosivat kaikkiaan Lappeenrantaan noin 80 henkilöä.

Muitakin tapahtumia järjestettiin toimintavuoden aikana runsaasti, yhteensä noin 170. Vuoden 2011 alussa aloitettiin sekä museon järjestämien tapahtumien että erilaisten mediaosumien tilastointi. Mediaosumia vuoden aikana oli noin 250.

Museotoimi tilasi Saimaan ammattikorkeakoulun markkinointiopiskelijoiden osuuskunta Fissiolta kävijätutkimuksen, joka toteutettiin Etelä-Karjalan museossa ja taidemuseossa maaliskuussa 2011. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää museokävijöiden taustatietoja sekä tyytyväisyyttä museoiden palveluita ja näyttelyitä kohtaan ja tätä kautta kehittää museoiden toimintaa. Kyse-lyyn vastasi 201 suomenkielistä ja 33 venäjänkielistä henkilöä. Samassa yhteydessä toteutettiin kysely sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille.

Tutkimuksessa selvisi, että tyypillinen Lappeenrannan museoiden asiakas on yli 45-vuotias lappeenrantalainen, korkeasti koulutettu nainen, joka tulee museoon perheenjäsenen kanssa. Idea museoon lähtemisestä on syntynyt samana päivänä usein sanomalehdestä saadun virikkeen pohjalta. Museoon tullaan katsomaan tiettyä näyttelyä ja käynniltä odotetaan tietoa sekä elämyksiä, mikä luo haasteita näyttelyiden suunnittelulle ja toteutukselle.

Vaihtuvien näyttelyiden rinnalla olevaa perusnäyttelyä pidetään tärkeänä, erityisesti lapsia ja turisteja ajatellen. Perusnäyttelyn toivotaan päivittyvän aika ajoin ja siltä - samoin kuin muilta näyttelyiltä - toivotaan toiminnallisuutta. Näyttelyiden oheen asiakkaat kaipaavat opastettuja kierroksia, tietoiskuja ja luentoja erityisesti paikallisista aiheista. Museo nähdään tärkeänä tiedon ja kulttuuriperinteen siirtäjänä, jolla on entistä suurempi rooli tulevaisuudessa. Paikalliset kävijät kiittelivät ilmaisia museoperjantaita, jotka madaltavat kynnystä tulla museoon.

Venäläiset asiakkaat ovat yleensä suomalaista keskimääräistä kävijää nuorempia, Pietarin seudulla asuvia naisia, jotka käyvät Lappeenrannan museoissa yhtä usein kuin lappeenrantalaiset kävijät, 1-2 kertaa vuodessa. Venäläisiä asiakkaita kiinnostavat Viipurin pienoismalli sekä Suomen ja Venäjän välisten historiallisten suhteiden esittely. He etsivät tietoa museoista internetistä ja toivovat palvelua ja tekstejä venäjän kielellä.

Tutkimuksen tuloksia tullaan vertailemaan myös vielä julkaisemattomaan Suomen Museoliiton toteuttamaan valtakunnalliseen kävijätutkimukseen, joka toteutettiin elokuussa viikolla 31 ja lokakuussa viikolla 42. Museotoimi haluaa aktiivisesti kehittää toimintaansa ja palautetta tullaan käyttämään siinä hyödyksi.

Avoinna ollut museotoimenjohtajan paikka täytettiin 1.8. alkaen ja tehtävään valittiin FM Päivi Partanen.

Kiitos museon henkilökunnalle työntäyteisen vuoden onnistumisesta ja kaikille teille liki 35 000 asiakkaalle, jotka osallistuite museon toimintaan vuoden 2011 aikana.

Päivi Partanen
Museotoimenjohtaja

HALLINTO JA TALOUS

Lappeenrannan museotoimi kuului hallinnollisesti kulttuurilautakunnan alaisuuteen. Kulttuurilautakunta vuonna 2011:

varsinaiset jäsenet

diplomi-insinööri Kullervo Lehtonen, puheenjohtaja
ylilääkäri Irmeli Henttonen, varapuheenjohtaja
puusuutari Jouko Nikamaa 12.12. alkaen
keraamikko Antonio Altarriba
kirvesmies Esko Huttunen
LTO, sosionomi (AMK) Paula Kuikka-Kiljunen
yrittäjä Panu Kärri
operaattori Pertti Lallo
järjestelmäasiantuntija Jani Mäkelä
varatuomari Matti Mölsä
kirjanpitäjä Hanna Patrikainen
lähihoitaja Mervi Pulkkinen
talousmestari Sari Saajanen
ylihoitaja Soile Salla
raamattuopettaja Alexey Saveliev 11.12. saakka
emäntä Kyllikki Vainikka
osastonhoitaja Eeva Arvela, kaupunginhallituksen edustaja
Samu Kajansinkko, nuorisovaltuuston edustaja

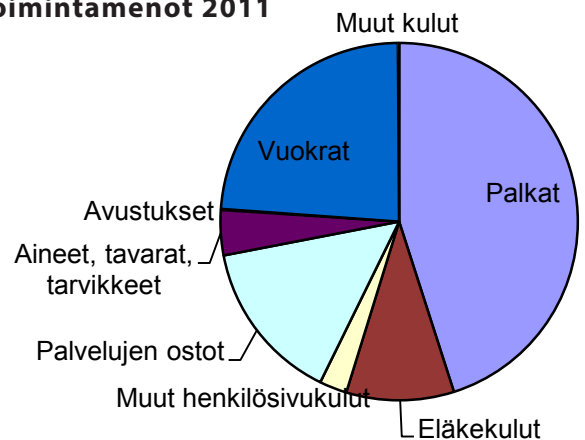
varajäsenet

luokanopettaja Petteri Myllynen
kasvatustieteiden maisteri Katja Lehtolainen
tietojärjestelmäasiantuntija Pekka Suonsivu
nukketeatteritaiteilija Emma Jussila-Scherman
koulunkäyntiavustaja, laitoshuoltaja Merja Vasara
automaatioasentaja Alpo Härkönen
ylirajavartija evp Matti Ruskonmäki
paperityöläinen Maria Torniainen
yrittäjä, toimitusjohtaja Marja-Leena Leppänen
pastori Jorma Susi
YTM, sosiaalityöntekijä Marjatta Turunen
teollisuustoimihenkilö Mimosa Nurmela
laitoshuoltaja Sari Päivinen
liikkeenharjoittaja Simon B. Bojang
puusuutari Jouko Nikamaa
opiskelija, tekn.yo Laura Vainikka

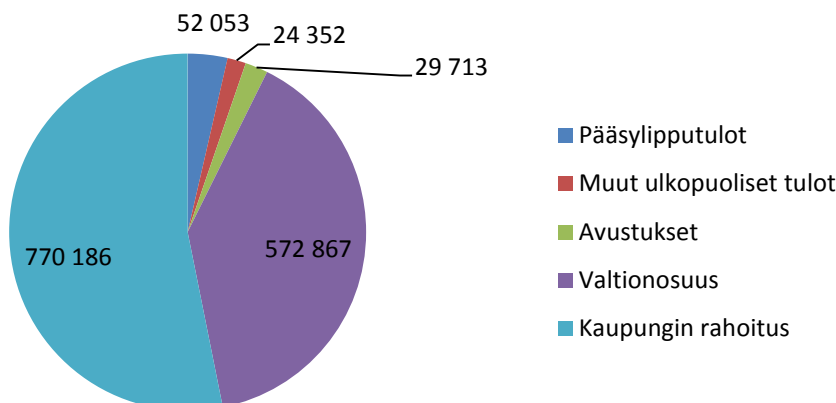
Lautakunnan esittelijänä toimi kulttuuritoimenjohtaja Päivi-Linnea Parviainen. Museotoimen puolesta lautakunnan kokoukseen osallistui museotoimenjohtaja. Lautakunnan sihteerinä toimi 31.7. taloussihteeri Arja Makkonen maakuntakirjastosta ja 1.8. alkaen vs. kulttuurisihteeri Helena Hokkanen.

TOIMINTATUOTOT, €	124 703
TOIMINTAKULUT, €	1 449 171
Palkat	652 938
Henkilöstösivukulut	177 018
Palvelujen ostot	213 056
Aineet, tarvikkeet, tavarat	58 980
Avustukset	1 200
Sisäiset tilavuokrat	335 200
Muut vuokrat	9 108
Muut kulut	1 671
TOIMINTAKATE, €	1 324 468

Toimintamenot 2011

Museotoimen rahoitus 2011

HENKILÖKUNTA

NOORA NIEMI

Henkilökunta tutustumassa Joensuun museoiden säilytystiloihin 8.4.2011

VAKINAISET VIRAN- JA TOIMENHALTIJAT

Eeva Reija, HuK	amanuenssi, EKM, kokoelmat	2010-
Eiskonen Satu, FM	intendentti, EKM, näyttelyt	1.8.-
Kaapro Raimo	näyttelymestari	2007-
Karvinen Helena	museoapulainen	2007-
Kasanen Marjut	museoapulainen	2005-
Kurri Miikka, FM	amanuenssi, rakennustutkimus	2008-
Loisa Ulla	toimistonhoitaja	1975-
Luoto Jukka, FL (väit.)	amanuenssi, EKM, maakuntatyö	1991-
Mustola Seppo	vahtimestari	1988-
Niemi Noora	museoassistentti	2005-
Partanen Päivi, FM	vs. museotoimenjohtaja	1.1.-31.7.
	museotoimenjohtaja	1.8.-
Pelkonen Seppo	valokuvaaja	2001-
Räsänen Eira	konservaattori	1975-
Räsänen Marjatta, FM	amanuenssi, aluetaidemuseotyö	1986-
Räty Leena, FM	intendentti, taidemuseo, kokoelmat	1990-
Sarin Seppo	museomestari	1978-
Stenberg Vaula	museoassistentti	1989-
Taipale Mona, FM	amanuenssi, taidemuseo, näyttelyt	2010-
Vuori Elina, HuK	amanuenssi, EKM, kuva-arkisto	1979-

TILAPÄISET TYÖNTEKIJÄT

Ahonen Aleks	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
Eiskonen Satu, FM	intendentti	1.1. – 31.7.
Ek Anna-Kaisa, FM	projektitutkija	6.6. – 5.11.
Jokimies Maaria	museoharjoittelija (Ylämaa)	21.6. – 31.7.
Kaibijainen Maija	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
	museoapulainen	27.12. – 30.12.
Kuikka Meija	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
Latto Oona	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
	tutkimusassistentti	22.8. – 15.9.
Lehtola Saimi	museoharjoittelija	4.6. – 21.8.
	museoapulainen	6.10. – 6.11.
Loijas Jani	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
Mattila Pekka	museoavustaja (Ylämaa)	9.6. – 15.6.
Nokelainen Tuomas	tallentaja	1.1. – 26.6.
Nuutinen Maija	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
Penttilä Anne	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
Reinikainen Antti	museoharjoittelija (Joutseno)	6.6. – 14.8.
Sorvali Petja	museoharjoittelija (Nuijamaa)	19.6. – 7.8.
Svensk Anu	museoharjoittelija	6.6. – 21.8.
Turpeinen Outi	näyttelysuunnittelija	25.1. – 5.5.
Väyrynen Matti	ts. museomestari	28.3. – 3.7. ja 1.8. – 20.11.
	vahtimestari	4.7. – 31.7.

LEENA RÄTY

*Saimi Lehtola
purkaa osiin
poistettuja
vanhoja valai-
simia taidemu-
seolla.*

Raimo Kaapro viimeistelemässä Galleria Lauran näyttelyä.

PALKKATUELLA PALKATTUINA:

Halonen Irma	museoapulainen	1.1. – 18.6.
Lehtola Saimi	museoapulainen	14.11. – 31.12.
Piiparinen Marjukka	museoapulainen	1.1. – 12.11.
Piipponen Johanna	museoapulainen	1.7. – 31.12.

TYÖHARJOITTELUSSA / TYÖELÄMÄÄN VALMENNUKSESSA:

Lautala Riku	3.1. – 28.2. ja 11.4. – 19.5.
Lehtola Saimi	1.1. – 28.4.

Työssäoppimisharjoittelussa:

Bogomolova Marina	Etelä-Karjalan aikuisopisto, AKTIVA	7.9. – 4.10.
Myyrä Sinikka	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	4.7. – 29.7.
Saareks Kari	Taitoprofilit Oy	18.4. – 17.5.
Saravirta Pirjo	Etelä-Karjalan ammattiopisto	3.1. – 18.2.

Museologian harjoittelussa:

Pesari Riina	Jyväskylän yliopisto	2.5. -3.6.
--------------	----------------------	------------

TET-harjoittelija:

Eklund Kim	Joutsenon koulu	2. – 4.2. ja 21.11. – 2.12.
Loikkanen Otto	Joutsenon koulu	21.11. – 2.12.
Semken Kaija	Kesämäen koulu	23.- 27.5.

Joona Jalovaara suoritti siviilipalvelusta museotoimessa 3.10. – 29.11.

Museon siivoojana toimi Sari Vidman Saimaan Tukipalvelut Oy:stä.

HENKILÖSTÖKOULUTUS

OSALLISTUMINEN KOULUTUKSEEN, ALAN SEMINAAREIHIN JA NEUVOTTELUIHIN

Koko henkilökunta:

8.4. Tutustuminen Joensuun museoihin ja osallistuminen POP-museoon – näyttelyn avajaisiin
20.6. Ekskursio Viipuriin
16.12. Tarinankerrontakoulutusta

Projektitutkija Anna-Kaisa Ek:

4.-5.9.2011 Elämyksen maaseutu -
Maisemantuotteistus työpaja, Suomenniemi

Amanuenssi Reija Eeva:

24.1. Valtakunnallinen Tako-seminaari, Helsinki
10.3. Luovuuden ja innovatiivisuuden merkitys johtamisessa – seminaari, Lappeenranta
16.-17.3. WebMusketti – pääkäyttäjäkoulutus, Lahti
31.3. Museoiden tietostandardit, Helsinki
1.4. Pohjoismaisen konservaattoriliiton koulutuspäivä, Helsinki
5.-6.9. Muusa-käyttäjäkoulutus, Lappeenranta
23.11. Suomi 2015 – hanke, aloitusseminaari, Helsinki

Intendentti Satu Eiskonen:

7.2. Yksin puurtamisesta yhdessä tekemiseen, Lappeenranta
9.-11.2. Kulttuurisilta-neuvottelu ja näyttely- ja pedagogiyhteistyötapaaminen, Pietari ja Pavlovsk
10.3. Luovuuden ja innovatiivisuuden merkitys johtamisessa, Lappeenranta
17.-18.3. Esimiehen vahvuus työelämän muutosprosesseissa, Lappeenranta
23.-26.3. Suomalais-venäläisten museopäivien järjestely- ja näyttely-yhteistyöpalaverit, Pietari
16.-18.5. Valtakunnalliset museopäivät, Turku
21.-22.6. Suomalais-venäläisten museopäivien järjestely- ja näyttely-yhteistyöpalaverit, Pietari
18.-19.6. Lappeenranta-seminaari, Lappeenranta
24.8. Etelä-Karjalan koulutus- ja kulttuurialan Venäjä-osaajien workshop, Lappeenranta
12.-14.9. Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta ja Viipuri
11.-12.10. Avaamo -ryhmien tapaaminen ja

kansainvälinen LEM-seminaari, Tampere
19.10. Kehitä tuote- ja palvelumarkkinointiasi -luento, Lappeenranta
1.11. Saimaa-Neva Culture Bridge – enpihaun valmistelu, Pietarin ja Venäjän kulttuurifoorumi, Pietari

Näyttelymestari Raimo Kaapro:

13.10. AudioVisual-messut, Helsinki

Amanuenssi Miikka Kurri:

31.3. Rakennettu hyvinvointi –hankkeen seminaari, Lahti
5.-6.4. Korjausrakentamisen ja rakennusperinnön hoidon neuvottelupäivät, Helsinki
11.4. Suomen historiallisten kaupunkien yhdistyksen vuosikokous, Turku
12.-14.9. Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta-Viipuri
19.-20.10. Maakuntamuseoiden teemapäivät, kulttuuriympäristöasiat, Vaasa

Amanuenssi Jukka Luoto:

16.-18.5. Valtakunnalliset museopäivät, Turku

Vahtimestari Seppo Mustola:

13.10. AudioVisual – messut, Helsinki

Museoassistentti Noora Niemi:

10.3. Luovuuden ja innovatiivisuuden merkitys johtamisessa – seminaari, Lappeenranta
16.3. InfoWeb-koulutus, Lappeenranta
13.4. LUOTU -päivä, Lappeenranta
19.8. Venäläisen viikon seminaari, Lappeenranta
12.-14.9. Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta ja Viipuri
19.9. WebMusketti -koulutus, Lappeenranta
19.10. Kehitä tuote- ja palvelumarkkinointiasi – luento, Lappeenranta
15.11. Verkko ja sosiaalinen media markkinointikanavana – luento, Lappeenranta
18.-19.11. Museokauppaseminaari ja – messut, Helsinki

Museotoimenjohtaja Päivi Partanen:

25.–26.2. Suomalais-venäläisten museopäivien tapaamiset, Viipuri
23.–26.3. Suomalais-venäläisten museopäivien järjestely- ja näyttely-yhteistyöpalaverit, Pietari
4.4. Aluetaidemuseon nelivuotisneuvottelut, Helsinki
7.4. Aluetaidemuseonjohtajien kokous, Helsinki
13.4. LUOTU-päivä, Lappeenranta
11. – 12.5. Lappeenrannan kesä 2011 markkinointitapahtuma Pietari
16.–18.5. Valtakunnalliset museopäivät, Turku
15. – 17.6. Itämeren linnojen ja linnoitusten kokous Skoklosterin linnassa, Ruotsi
21.–22.6. Suomalais-venäläisten museopäivien järjestely- ja näyttely-yhteistyöpalaverit, Pietari
15.8. Suomalais-venäläisten museopäivien järjestelykokous, Viipuri
29. – 30.8. Museoliiton strategiapäivät, Helsinki
12.–14.9. Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta-Viipuri
27. – 28.9. Linnasta linnaan hankkeen projekti- ja ohjausryhmän kokous, Pietari
30.9. Näyttelyn avajaiset, näyttelykeskus Hermitage - Vyborg, Viipuri
5.-9.10. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi, Saranski
20.10. Aluetaidemuseonjohtajien tapaaminen, Helsinki
27.10. Step Up – hankkeen seminaari, Viipuri
17.11. Kulttuurimatkaluseminaari, Imatran kylpylä
Osallistui Etelä-Karjalan kesäyliopiston Nainen johtajaksi -koulutusprojektiin

Amanuenssi Marjatta Räsänen:

20.–21.1. Taidemuseoalan Teemapäivät, Helsinki
28.2. Näyttelyn avajaiset näyttelykeskus Hermitage - Vyborg, Viipuri
4.4. Aluetaidemuseon nelivuotissuunnitelma tekeminen, Helsinki
24.5. Palauteseminaari 4-vuotissuunnitelmasta

Intendentti Leena Rätty:

7.2. Yksin puurtamisesta yhdessä tekemiseen, Lappeenranta
28.2. Näyttelyn avajaiset näyttelykeskus Hermitage - Vyborg, Viipuri
25.–26.2. Suomalais-venäläisten museopäivien tapaamiset, Viipuri
16.3. InfoWeb-koulutus, Lappeenranta

17.3.–18.3. Esimiehen vahvuus työelämän muutostilanteessa, Lappeenranta
31.3. ATHENA- seminaari, Museoiden tietostandardit -teoriasta käytäntöön, Helsinki
17.6. Outsider Art: European perspective – seminaari, Helsinki
12. -14.9. Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta ja Viipuri
25.–26.8. Luottamusmiesten yhteistoimintakurssi, Savonlinna
5. – 6.9. Muusa-käyttäjäkoulutus, Lappeenranta
27.10. Step-up – hankkeen seminaari, Viipuri
10.–11.11. Luottamusmiesten seminaari, Turku

Museomestari Seppo Sarin:

15.–16.3. Venäläisen museon suomalaisten virtuaaliosastojen seminaari, Turku
14.9. Valo-messut, Helsinki
13.10. AudioVisual – messut, Helsinki

Museoassistentti Vaula Stenberg:

18.–19.11. Museokauppaseminaari ja – messut, Helsinki

Amanuenssi Mona Taipale:

20.–21.1. Taidemuseoalan Teemapäivät, Helsinki
28.2. Näyttelyn avajaiset näyttelykeskus Hermitage - Vyborg, Viipuri
15.–16.3. Pietarin venäläisen museon suomalaisten virtuaaliosastojen seminaari, Turku
12.4. InfoWeb -koulutus, Lappeenranta
13.4. Luotu-päivä, Lappeenranta
14.6. ja 21.6. Palvelumuotoilukoulutus, Lappeenranta
15.8. ja 25.8. Svaetichin-näyttelyn valmistelut, Viipuri
5. – 6.9. Muusa-käyttäjäkoulutus, Lappeenranta
12. -14.9. Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta ja Viipuri
11.–12.10. Avaamo -ryhmien tapaaminen ja kansainvälinen LEM -seminaari, Tampere
10.11. Linnasta linnaan – hankkeen valmennus, Savonlinna

Amanuenssi Elina Vuori:

12.9. Suomalais-venäläiset museopäivät Lappeenranta ja Viipuri
21.–22.11. Valtakunnalliset valokuva-arkistopäivät, Helsinki

HENKILÖKUNNAN PITÄMÄT LUENNOT

7.9. Päivi Partanen: Lappeenrannan museoiden esittely Lauritsalan Rotary-klubille.

8.9. Jukka Luoto: Lappeenrannan linnoituksen historiaa kuvin ja kartoin. Pohjoismainen linnoitusfoorumi, Lappeenranta.

13.9. Leena Rätty: Etelä-Karjalan taidemuseo Karjalan Kannaksen taiteilijoiden töiden heijastajana, Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta.

13.9. Päivi Partanen: Suomalais-venäläinen museoyhteistyö, Suomalais-venäläiset museopäivät, Lappeenranta.

17.9. Jukka Luoto: Hopeaa Hiitolasta, Arkeologian päivät, Lappeenranta.

6.10. Päivi Partanen: Yrittäjäyhteistyö Lappeenrannan Linnoituksessa, Linnasta linnaan – hankkeen seminaari, Saransk, Venäjä.

25.10. Jukka Luoto: Kiven henki esihistoriassa, Lappeenranta.

HENKILÖKUNNAN OSALLISTUMINEN TYÖRYHMIIN

Reija Eeva:

- TAKO:n 5. pooli (liikenne, viestintä ja matkailu)
- A-museoiden työryhmä (konversio Antikvariasta WebMuskettiin)
- Konnunsuon vankila – näyttelytyöryhmä
- Kulttuuripolku –työryhmä
- Museon kokoelmatila-asioita pohtiva työryhmä

Satu Eiskonen:

- Kaakkois-Suomen AVAAMO - avara museo – työryhmä
- Kiven henki – näyttelytyöryhmä
- Matti Olavi Rumpu – näyttelytyöryhmä
- Flora ja Fauna –näyttelyn projektiryhmä sekä Päivi Partasen sijaisena ohjausryhmässä
- Suomalais-venäläisten museopäivien 2011 järjestelytyöryhmä
- Lappeenrannan matkailugruppo
- Etelä-Karjala –instituutin Studia Generalia työryhmä
- Salford University Heritage Studies –opintoprojektin työryhmä
- Lappeenrannan museoiden markkinointi- ja tiedotusryhmä
- Lappeenrannan museoiden johtoryhmä
- Lappeenrannan museoiden nettisivutyöryhmä

Miikka Kurri:

- Kaakkois-Suomen kulttuuriympäristön yhteistyöryhmä
- Vuoksen matkailullinen kehittäminen – hankkeen ohjausryhmä
- KyAmk:n Cultura – hankkeen ohjausryhmä
- Salpalinjan matkailullinen tuotteistaminen – epävirallinen ohjausryhmä
- Lappeenrannan arkkitehtuuriohjelman seurantaryhmä
- Linnoitus 2016 – työryhmä
- Linnasta linnaan – hanke
- Suomen historiallisten kaupunkien yhdistys, Lappeenrannan edustaja

Ulla Loisa:

- Lappeenrannan museoiden johtoryhmä

Jukka Luoto: kts. s. 33

Noora Niemi:

- Lappeenrannan kaupungin verkkoviestintätyöryhmä
- Lappeenrannan museoiden nettisivutyöryhmä
- Lappeenrannan museoiden tiedotus- ja markkinointityöryhmä

Päivi Partanen:

- Kiven henki –näyttelytyöryhmä
- Lappeenrannan museoiden nettisivutyöryhmä
- Suomalais-venäläisten museopäivien 2011 järjestelytyöryhmä
- Linnoitus 2016 –työryhmä
- Kotkaniemen kehittämishankkeen ohjausryhmä (Museovirasto)
- Kannas-keskuksen ohjausryhmä ja sisältötyöryhmä
- Kanavamuseon tuki Oy:n hallituksen jäsen
- Lappeen ja Nuijamaan historiatoimikunta
- KoKo, matkailu- ja luovat alat teemaryhmä
- Lappeenrannan museotoimen ja kulttuurin johtoryhmät
- Saimaan ammattikorkeakoulu, kuvataideyksikön neuvottelukunta
- Suomen museoliiton hallitus
- Paikallismuseot nykyaikaan –hankkeen ohjausryhmä
- Salford University Heritage Studies –opintoprojektin työryhmä
- Flora ja Fauna –näyttelyprojektin ohjausryhmä
- Lappeenranta-Pietari –kulttuurisilta suunnittelutyöryhmä
- Museon kokoelmatila-asioita pohtiva työryhmä
- Kaakkois-Suomen AVAAMO - avara museo – työryhmä
- Linnasta linnaan -projektityöryhmä
- Lappeenrannan museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä

Marjatta Räsänen:

- Kaakkois-Suomen AVAAMO, Avara museo – työryhmä
- Tapio Sinisalon filmin työryhmä

Leena Rätty:

- Kaakkois-Suomen AVAAMO - avara museo – työryhmä
- Taiteen Vuoksi – näyttelytyöryhmä
- Lappeenrannan museoiden nettisivutyöryhmä
- Aune ja Seppo Hikipään kokoelma – työryhmä
- Pertti Ala-Outisen kokoelmien yhteisnäyttelyn työryhmä
- Museon kokoelmatila-asioita pohtiva työryhmä
- Tapio Sinisalon filmin työryhmä
- Lappeenrannan museoiden johtoryhmä

Mona Taipale:

- Kaakkois-Suomen AVAAMO - avara museo – työryhmä
- Kulttuuripolkutyöryhmä / Kuvataide- ja taitopolku
- Lappeenrannan kaupungin viestintä- ja markkinointityöryhmä
- Linnoituksen yhteismarkkinointityöryhmä
- Lappeenrannan kaupungin vanhusneuvosto
- Taidelinkki-hankkeen ohjausryhmä
- Valtakunnallinen Terveyttä kulttuurista – työryhmä
- Lappeenrannan kaupungin terveyden edistämisen työryhmä
- Lappeenrannan museoiden nettisivutyöryhmä
- Lappeenrannan museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä
- Pietarin Venäläisen museon Suomen virtuaaliosastojen kehittämistyöryhmä
- Venäjäviikon suunnittelutyöryhmä
- Muisku! -näyttelyn suunnittelutyöryhmä
- Taiteen Vuoksi -näyttelyn suunnittelutyöryhmä
- Salford University Heritage Studies –opintoprojektin työryhmä

Elina Vuori:

- Kulttuuripolkutyöryhmä/arkkitehtuuri-historiapolku 5lk/sanataide-historia 7lk
- Matkalla-verkosto, valtakunnallinen museotyöryhmä

MUSEOT JA YLEISÖ

AVOINNAOLOAJAT

Etelä-Karjalan museo:

1.1. – 5.6.

ti-su klo 11-17

6.6. – 21.8.

ma-pe klo 10-18

la-su klo 11-17

Wolkoffin talomuseo:

1.3. – 5.6. sekä 22.8. – 7.12.

la-su klo 11-17

8. – 30.12.

ma-su klo 11-17

Etelä-Karjalan taidemuseo:

1.1. – 5.6.

ti-su klo 11-17

6.6. – 21.8.

ma-pe klo 10-18

la-su klo 11-17

6.6. – 21.8.

ma-pe klo 10-18

la-su klo 11-17

Ratsuväkimuseo:

6.6. – 21.8.

ma-pe 10-18

la-su 11-17

1.1. – 5.6. suljettu

22.8. – 31.12. avoinna tilauksesta

Kaikki museot olivat kiinni uudenvuodenpäivänä, pitkäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, vapunpäivänä, helatorstaina, juhannusaattona, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona, joulupäivänä sekä uudenvuodenaattona. Pääsiäislauantaina ja tapaninpäivänä Wolkoffin museo oli auki, muut museot kiinni.

Taidemuseo oli suljettu remontin vuoksi 4.4. – 14.5.

Wolkoffin museo oli suljettu tammi-helmikuun.

SEPPO PELKONEN

Avajaisväkeä Kaakkoissuomalaisten nuorten taiteilijoiden näyttelyssä 3.10.2011

PÄÄSYMÄKSUT

Talvikaudella Etelä-Karjalan museossa ja taidemuseossa oli yhteislippu. Lipun hinta aikuisilta 4,50 €, eläkeläisiltä, opiskelijoilta ja yli 10 hengen ryhmiltä 3,50 €/ henk.

Kesäkaudella oli käytössä yhteislippu, jolla pääsi Etelä-Karjalan museoon ja taidemuseoon sekä Ratsuväkimuseoon. Hinta: aikuiset 8,50 €, eläkeläiset, opiskelijat ja ryhmät 7 €.

Yhteislipun asemasta voi ostaa erillislipun, jonka hinta Etelä-Karjalan museoon ja taidemuseoon oli 6,50 € / 5,50 €.

Ratsuväkimuseoon 3 € / 2 €. Wolkoffin museon lipunhinnat olivat ympäri vuoden samat: aikuiset 5,50 €, eläkeläiset ja opiskelijat 4,50 €. Alle 16-vuotiaat ovat päässeet museoihin ilmaiseksi.

Galleria Lauraan, Vihreään makasiiniin, Nuijamaan pitäjätupaan, Joutsenon pitäjätupamuseoon sekä Pätärin talomuseoon oli vapaa pääsy.

KÄVIJÄMÄÄRÄT

	ETELÄ-KARJALAN MUSEO	ETELÄ-KARJALAN TAIDEMUSEO	RATSUVÄKI-MUSEO	WOLKOFFIN TALOMUSEO
tammikuu	361	372		-
helmikuu	535	564		-
maaliskuu	928	960		22
huhtikuu	498	208		384
toukokuu	1770	1150		303
kesäkuu	1104	946	470	266
heinäkuu	1613	1272	1214	340
elokuu	2287	2231	1578	234
syyskuu	893	903	0	96
lokakuu	918	1082	30	101
marraskuu	1096	869	11	64
joulukuu	396	447	0	356
yht.	12399	11004	3303	2166
(v. 2010)	(11818)	(10079)	(3352)	(1660)
koululaiset	1822	1395	10	498
(v. 2010)	(1064)	(1395)	(118)	(233)

Galleria Laura

21.1. – 19.3. Älä Laura. Kurkistus Laura Korpikaivo-Tammisen puvustoon, 633 kävijää.

Vihreä makasiini

1.-31.7. GOLEM. Emma Jussila-Schermanin 10-vuotistaiteilijajuhla, 4311 kävijää.

Pätärin talomuseo Ylämaalla oli avoinna 21.6. – 31.7. ti-su klo 12-16. Kävijöitä oli 195.

Joutsenon pitäjätupa oli avoinna 16.6. – 4.8. ti-to klo 12-16. Kävijöitä n. 400.

Nuijamaan pitäjätupa oli avoinna 19.6. – 7.8. sunnuntaisin klo 11-13. Kävijöitä 40.

Yhteensä kävijöitä oli 34451 (v. 2010 35108). Muutos -1,9%.

Museoperjantait jatkuivat niin, että kuukauden ensimmäisenä perjantaina yleisö pääsi ilmaiseksi Etelä-Karjalan taidemuseoon ja Etelä-Karjalan museoon. Taidemuseossa kävi tällöin yhteensä 1432 henkeä (8 perjantaita), Etelä-Karjalan museossa 1414 henkeä (8 perjantaita). Kesäkaudella ei ilmaisia museoperjantaita ollut.

Erilaisia asiakastilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana 165 ja niihin osallistui 10936 henkilöä, keskimäärin 66 henk. / tilaisuus. Luvussa on mukana luennot, työpajat, opastukset, lehdistötilaisuudet, avajaiset, museoperjantait ym. tapahtumat.

ASIAKASPALVELU

SEPPO PELKONEN

Asiakasraati

Museotoimen asiakasraati kokoontui neljä kertaa, 5.2., 11.4., 5.9. ja 19.11. Asiakasraati tukee museon strategisia tavoitteita ja toimii erityisesti yleisötyön kehittämisen välineenä. Osa asiakasraatilaistista on mukana asiakaslähtöisen ja osallistavan Muisku-näyttelyn (30.10.2012–3.2.2013) suunnittelutyöryhmässä.

Asiakasraadın jäseniä olivat vuonna 2011: Alander Orvokki, Huttunen Anu, Härkönen Riitta, Jaatinen Helena, Kainulainen Martti, Lähde Marjatta, Maunu Sanna, Metso-la Lempi, Niskanen Sinikka, Partanen Sanna, Pesonen Hilma, Pitkänen Taru, Rains Colleen, Rehunen Kirsi, Reinikainen Pirita, Runsten Katariina, Salo Sinikka, Sihvo Anu, Tikanmäki Esko, Timperi Marja-Leena, Timperi Tiina, Toivanen Anita.

Asiakasraati edustaa museokävijöitä laajasti. Raatiin kuuluvat mm. vammais- ja vanhusneuvostojen, nuorisovaltuuston, Lappeenrannan opaskerhon, maakuntayhdistyksen ja monikulttuurinen palvelukeskus Momentin edustajat sekä museotoimen päiväkotij- ja kouluyhteyshenkilöt. Museotoimen edustajina raadissa ovat museotoimenjohtaja Päivi Partanen (puheenjohtaja) ja amanuenssi Mona Taipale (sihteeri). Museotoimen muu henkilökunta osallistuu kokouksiin tarvittaessa asiantuntijana.

Museomummotoiminta

Vuoden 2011 aikana asiakasraadın kanssa kehitettiin erityisesti museomummo ja -vaaritoimintaa. Mummot ja vaarit olivat mukana erilaisissa työpajoissa apuohjaajina ja joulukuusta alkaen vertaisihmettelijöinä ilmaisen sisäänpääsyn museoperjantaina. Lappeenrannan kaupunki osallistui museomummotoiminnalla Suomen Laatuyhdistyksen järjestämään Vuoden laatuinnovaatio 2011 – kilpailuun sijoittuen kärkisijoille julkisen sektorin sarjassa.

Kaakkois-Suomen Avaamo

Museotoimi osallistui v. 2011 valtakunnalliseen Avara museo – hankkeeseen, jonka puitteissa kaakkois-Suomeen perustettiin alueen museoiden oma Avaamo-ryhmä, jossa kehitettiin museoiden aikuispedagogista toimintaa. Kehittämiskohteeksi valittiin eri sukupolvia yhdistävä museomummotoiminta. Avaamo kokoontui Lappeenrannassa kolme kertaa, 17.1., 29.3. ja 23.5.

Museoperjantait

Saavutettavuutta lisäsivät talvikaudella kuukauden ensimmäisen perjantain ilmaiset sisäänpääsy Etelä-Karjalan museoon ja taidemuseoon. Museoperjantaiden keskimääräinen asiakasmäärä oli noin 180 henkeä/museo vuonna 2011.

Asiakaspalaute

Kaikissa museoyksiköissä oli saatavana yhdenmukainen palautelomake. Palautetta saattoi antaa usealla kielellä. Kävijöiden palautteeseen pyrittiin reagoimaan mahdollisimman pian. Myös kesätyöntekijöille jaettiin palautelomake, jossa heiltä tiedusteltiin heidän työsuhteensa aikana esille tulleita plussia ja miinuksia sekä parannusehdotuksia. Saatujen palautteiden pohjalta tehdään tarvittavia täydennyksiä seuraavan kesän perehdytykseen. Asiakaspalvelussa toimiville kesätyöntekijöille laa-

dittu perehdytyskansio päivitettiin. Palautetta saattoi vuoden 2011 aikana antaa ensimmäistä kertaa myös museotoimen Facebook-sivun kautta.

Asiakastyytyväisyyttä selvitettiin myös erillisen asiakastutkimuksen avulla. Kyselyn toteutti Saimaan ammattikorkeakoulun markkinointiopiskelijoiden osuuskunta Fissio. Lisäksi Suomen Museoliitto toteutti valtakunnallisen kävijätutkimuksen viikoilla 31 ja 42. Tuloksista lisää sivulla 5.

Venäjänkielistä palvelua lisättiin mm. venäjänkielisten näyttelytekstien ja opastusten (Wolkoffin talomuseo) muodossa.

Teemaviikot

Museot osallistuivat vuonna 2011 useisiin eri teemaviikkoihin. Toukokuussa vietettiin valtakunnallisen Museoviikon kansainvälistä museopäivää ilmaisella sisäänpääsillä Etelä-Karjalan museoon ja taidemuseoon sekä Wolkoffin talomuseoon. Elokuussa vietettiin järjestyksessään toista Venäjäviikkoa Lappeenrannassa. Syyskuussa Lappeenrannan kaupungin kulttuuriorganisaatiot viettivät yhteistä Kulttuurikaravaaniviikkoa. Valtakunnallisella vanhusten viikolla lokakuussa museossa oli tapahtumia senioreille. Samalla viikolla vietettiin myös valtakunnallista koululaisten Mennään museoon! -viikkoa. Marraskuun Metkat – lastenkulttuuriviikkoon museot osallistuivat edellisten vuosien tapaan.

MUSEOKAUPPA

Lappeenrannan museoiden kolmen kaupan valikoimat ovat laajentuneet viime vuosina sekä omien että valmistuotteiden osalta. Vuonna 2011 keskityttiin lähinnä näyttelykohtaisten tuotteiden hankintaan ulkopuolisilta toimittajilta, mutta myös omaa tuotantoa ideoitiin. Taidemuseon Taiteen Vuoksi -kesänäyttelyyn teetettiin magneettisia kirjanmerkkejä, muistilappuja ja viivoitin. Tuotteiden kuva-aiheina käytettiin kyseisessä näyttelyssä mukana olleita teoksia, jotka ovat taidemuseon kokoelmissa. Tuotteita myytiin myös Mikkelin taidemuseoon, jonne näyttely Lappeenrannasta siirtyi.

Näyttelykohtaisia tuotteita hankittiin kaikkiin vuoden aikana esillä olleisiin näyttelyihin. Etelä-Karjalan museossa Suomettunut Suomi – näyttelyssä tarjolla oli Kekosta mm. paidoissa, kasseissa ja jopa korvakoruissa. Kiven hengessä puolestaan oli mm. näyttelyssä mukana olleiden tekijöiden tuotteita sekä Kalevala Korun uutuutta, Loitsu-sarjaa. Etelä-Karjalan taidemuseon näyttelykohtaiset tuotteet olivat kesää lukuun ottamatta pääosin julkaisuja.

Paikallisen Laatukuvat – yrityksen kanssa työstettiin Etelä-Karjalan museon laajan kuva-arkiston hyödyntämistä museokaupan käyttöön. Kesäksi 2011 asiakkaille tuli tarjolle mahdollisuus hankkia canvastaulu museon kuva-arkiston kuvista. Paristakymmenestä arkiston kuvasta tehtiin erilaisia aiheita sisältävä koostekansio museokauppaan. Kansioista asiakas voi valita ja tilata haluamansa aiheen.

Lokakuussa Linnoituksen Vihreässä Makasiinissa järjestettiin Syyskirppu –myyntitapahtuma yhteistyössä Majurskan talon toimijoiden kanssa.

Museokauppa oli mukana myös Kansallismuseossa Helsingissä järjestetyillä Museokauppamessuilla marraskuussa.

Wolkoffin muistipelin uusi, ulkoasultaan päivitetty painos tuli myyntiin joulun alla.

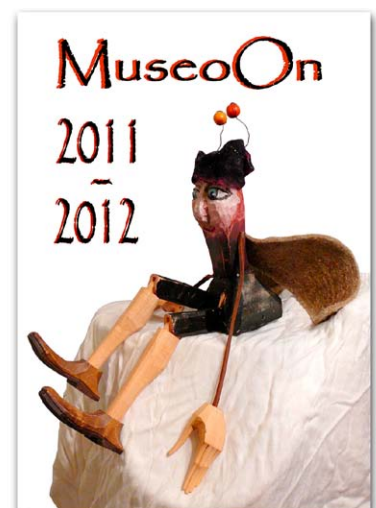
MARKKINOINTI JA TIEDOTUS

Museot tiedottivat näyttelyistä ja muusta toiminnastaan paikallisissa ja maakunnallisissa tiedotusvälineissä, kesänäyttelystä myös valtakunnallisesti mm. lehtimainoksilla. Tapahtumista tiedotettiin myös erilaisten internetin tapahtumakalenterien kautta. Museo toimitti tietoja ja kuvia erilaisiin matkailumarkkinointitarkoituksiin. Museot esittelivät toimintaansa myös erilaisissa tilaisuuksissa. Museotoimi osallistui Lappeenrannan matkailufon ja GoSaimaan järjestämään oppaiden ja hotellien kesän matkailuinfoon 31.5. Hotelli Lappeessa.

Museot aloittivat muiden kaupungin toimialojen tapaan tiedotustilastoinnin vuoden 2011 alusta. Museoiden osalta tilastoihin merkittiin 254 mediaosumaa toimintakertomusvuodelle.

Lappeenrannan kaupungin www-sivujen julkaisujärjestelmä vaihtui SevenWebistä InfoWebiin toukokuussa. Vaikkakin sivut pysyivät ulkoasultaan melko samanlaisina, ne jouduttiin siirtämään uuteen järjestelmään manuaalisesti. Julkaisujärjestelmän vaihdon yhteydessä museoiden sivupuuta uudistettiin. Aiemmasta sivustosta saatua palautetta ja asiakkaiden ehdotuksia käytettiin mahdollisuuksien mukaan hyväksi. Tavoitteena oli rakentaa uusi sivusto asiakaslähtoisemmällä otteella. Sivustoa täydennettiin syksyn aikana. Museotoimi avasi myös oman Facebook-sivun, jonka kautta halutaan vaihtaa tietoa asiakkaiden kanssa.

Museotoimi julkaisi kouluille ja päiväkodeille suunnatun MuseoOn -tiedotuslehden. Lehden lisäksi museo esitteli koululaisille ja päiväkodeille suunnattua tarjontaansa lukuvuoden aloittavassa infotilaisuudessa 20.9. Infoon osallistui yhteensä 13 henkilöä. Varhaiskasvattajista ja opettajista nimettiin museoyhteyshenkilöt edellisvuotiseen tapaan. Päätettiin, että vuodesta 2011 lähtien museoyhteyshenkilöt ovat automaattisesti myös museotoimen asiakasraadin jäseniä.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Vuoden aikana museotoimi teki yhteistyötä vuonna 2011 perustetun Elävä Linnoitus ry:n kanssa. Elävä Linnoitus on Linnoituksen ja sataman alueen yrittäjäyhdistys, jonka tavoitteena on Lappeenrannan Linnoituksen tunnettavuuden, palveluiden ja viihtyvyyden kehittäminen ja lisääminen, kulttuurin-, matkailun- ja kaupanalojen toimijoiden yhteistyön edistäminen keskenään ja viranomaisten kanssa sekä perinteiden ja historian vaaliminen. Amanuenssi Mona Taipale toimi yhdistyksen sihteerinä v. 2011 ja toimistonhoitaja Ulla Loisa toiminnantarkastajana.

Linnoituksen toimijat toteuttivat yhteistyössä Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden osuuskunta Fission kanssa Linnoituksen Sydäntalvi – tapahtuman ja osuuskunta Kiintopisteen kanssa Linnoituksen Kevätpiha - ja Linnoituksen kekri - tapahtumat. Perinteiset Linnoituksen pääsiäinen ja Linnoituksen adventti järjestettiin Linnoituksen toimijoiden omin voimin. Museotoimi oli myös osaltaan toteuttamassa Lappeenrannan kaupungin kulttuuritoimen järjestämää perinteistä Linnoituksen Yötä Lappeenrannan kaupungin vuosipäivän ympärillä 4.-8.8.2011.

Monipuolista yhteistyötä tehtiin Lappeenrannan kaupungin kulttuuritoimen muiden organisaatioiden, kuten kirjaston, teatterin ja kulttuuritoimiston kanssa. Lisäksi tehtiin liikuntaa ja kulttuuria yhdistävää yhteistyötä liikuntatoimen kanssa, mm. kulttuurikävelyjä ja retkiä. Pedagogista yhteistyötä tehtiin Lappeenrannan musiikkiopiston, Lastenkulttuurikeskus Metkun, Taito Etelä-Karjalan ja Suomen Plan-järjestön kanssa.

LATU - Luovien alojen tulevaisuus Etelä-Karjalassa – hanke sai jatkoa KUTKA:sta, jonka toteuttajina toimivat Humanistisen ammattikorkeakoulun Etelä-Karjalan yksikkö TKI-HUMAK Voima sekä Lappeenrannan kaupungin kehittämissyksikkö. Yhteistyötä hankkeen kanssa jatkettiin. Loka-marraskuussa museot olivat esillä Kompastu kulttuuriin vol. 2 -näyttelyssä Imatran kylpylässä ja loppuvuodesta museokaupoissa otettiin käyttöön Luova Etelä-Karjala -brändi. KUTKA:n kanssa yhteistyössä toteutettiin myös maakunnallisen museotyön maakuntakierros.

Etelä-Karjalan museo aloitti yhteistyön teatteri KESY:n Linjuriauto-työryhmän kanssa. Työryhmä toteuttaa yhteistyössä museon kanssa vuosille 2012–2013 Lappeenrannan ja Viipurin välisestä bussimatkasta kertovan musiikillisen esityksen museon tiloihin.

Museotoimi osallistui yhteistyössä Lappeenrannan seudun yrityspalveluiden, Suomi-Venäjä-seuran, Venäjä-klubin ja Itä-Suomen koulun kanssa Venäjäviikon järjestämiseen elokuussa 2011.

Lappeenrannan matkaoppaat ry:n kanssa jatkettiin yhteistyötä. Museon opasrinki huolehti museoilla vierailevien ryhmien opastuksista. Dokumentointiyhteistyötä jatkettiin Lappeenrannan filmi- ja videokuvaajien kanssa.

Yhteistyötä tehtiin myös Lappeenrannan kaupungin kansainvälisten Eu-hankkeiden, Kulttuurisilta ja Step Up, kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös Suomen Museoliiton, Itä-Suomen yliopiston, Saimaan ammattikorkeakoulun, Etelä-Karjala-instituutin sekä lukuisien suomalaisten ja venäläisten museoiden kanssa.

Museon yhteistyökumppaneina toimintakertomusvuonna olivat risteily-majoitus-museo -pakettien osalta Sokos Hotel Lappee, Scandic Patria Hotelli ja Cumulus. Muita yhteistyökumppaneita olivat mm. Saimaan Matkaverkko, Etelä-Karjalan osuuspankki, Etelä-Karjalan osuuskauppa, Etelä-Karjalan kesäyliopisto, Etelä-Karjalan ammattiopisto, Etelä-Karjalan aikuisopisto Aktiva, monikulttuurisuuskeskus Momentti, CISV Lappeenranta / Generation Project ja Etelä-Karjalan historianopettajien kerho.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Museotoimen yksi strategisista tavoitteista on aktiivinen kansainvälinen toiminta. Yhteistyötä venäläisten museoiden kanssa jatkettiin erilaisten verkostoitumistilaisuuksien, yhteistyöpalaverien, seminaarien ja työpajojen muodossa. Yhteistyötä on jatkettu Pavlovskin palatsimuseon, Suvorov-museon, Viipurin Eremitaasi-näyttelykeskuksen, Pietarin Etnografisen museon, Petroskoin taidemuseon ja Pietarin museotyöntekijöiden liiton kanssa. Uusia yhteistyökumppaneita ovat mm. Viipurin historiallinen keskus (Lenin-museo) ja Pietarin teatteri- ja musiikkimuseo.

Kolmannet suomalais-venäläiset museopäivät vietettiin Lappeenrannassa ja Viipurissa 12.-14.9.2011 teemalla ”Yhteinen perintömme”. Päivien suunnittelu ja toteutus tehtiin yhdessä Suomen museoliiton, Pietarin Suvorov-museon ja Pietarin museotyöntekijöiden liiton kanssa. Päiville osallistui yhteensä noin 80 museoalan ammattilaista.

Työpajoja tuotettiin Venäjän Etnografisesta museosta (Pietari) ja Petroskoin taidemuseosta.

Vuonna 2011 aloitti toimintansa Castle to castle (Linnasta linnaan) -hanke, jota hallinnoi Itä-Suomen yliopisto. Lappeenrannan kaupunki/museotoimi on hankkeessa partnerina. Hanke tähtää Kaakkois-Suomen ja Leningradin alueen linnojen ja linnoitusten matkailulliseen tuotteistamiseen ja paikalliseen, alueelliseen ja rajanylittävään verkostoitumiseen. Museon henkilökuntaa toimii hankkeessa kouluttajina, paikallisina koordinaattoreina sekä valmennusohjelmaan osallistujina.

Toimintavuoden aikana aloitettiin yhteistyö englantilaisen Salfordin yliopiston (Manchester) kanssa. Opiskelijat ideoivat työelämäprojekteinaan Lappeenrannan museotoimelle yleisöpohjan laajentamis- ja kehittämistoimenpiteitä. Kokoukset ja keskustelut käytiin sähköpostilla ja internetpuheluiden avulla.

MARJA-LIISA POHJANVIRTA

Teatterimuseon avajaisten jatkot Pietarissa. Henkilöt vasemmalta: Lora Buday, Kristiina Häikiö, Päivi Partanen, Satu Eiskonen, Larissa Eleskina ja Marja-Liisa Pohjanvirta.

Viipurin Eremitaasin avajaisissa 30.9.2011. Kuvassa henkilöt vasemmalta: Museotoimenjohtaja Päivi Partanen, Pietarin Eremitaasin pääjohtaja Mikhail Piotrovsky, Lappeenrannan kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Eeva Arvela ja Viipurin Eremitaasin johtaja Alexander Kostenko.

LAPPEENRANNAN MUSEOIDEN JULKAISUJA

TAITEEN VUOKSI. KUVATAIDETTA SAIMAALTA JA VUOKSEN VESISTÖN ALUEELTA

Päätoimittaja Leena Rätty. Toim. Mona Taipale, Paula Hyvönen, Tarja Talvitie.

Julkaisijat: Etelä-Karjalan taidemuseo, Kuopion taidemuseo, Mikkelin taidemuseo

Kariston Kirjapaino Oy, Hämeenlinna 2011

Sivuja 112.

Julkaisua tuki Suomen Taideyhdistys ry

Vuoksen vesistö Pieliseltä ja Kallavedeltä Suur-Saimaaseen on inspiroinut taiteilijoita kautta aikojen. Taiteen Vuoksi – Kuvataidetta Saimaalta ja Vuoksen vesistön alueelta -julkaisu kertoo aikakausista, elämästä ja ihmisistä vesistön rannoilla. Samalla se kertoo suomalaisen kuvataiteen jatkumosta 1800-luvun romanttisesta ja naturalisesta maalauksesta 1900-luvun modernismin kautta nykyaiteeseen.

Saimaan vesistö on innoittanut lukuisia taiteilijoita, sen varrella on asuttu, eletty ja maalattu. Kirjan esipuheen on kirjoittanut Torsten Michelsen. FT Riitta Ojanperä avaa artikkelissaan Taidetta vesien äärellä suomalaisen järvimaiseman kuvaamisen historiaa ja perinteisten maisematulkintojen muuntumisen nykyaiteen mielenmaisemiksi. Saimaan maisemissa osan vuotta elävä kirjailija Hannu Raittila kirjoittaa elämänmakuisia henkilökohtaisia muistojaan ja yleistä vesistön historiaa yhteen niivoen. Saimaa ja höyrylaivat, matkat ja tunnelmat ja vesistön moninainen historia virtaavat tekstissä. Teoksen kuvitus koostuu pääsääntöisesti kolmen mukana olleen taidemuseon kokoelmateoksista.

ETELÄ-KARJALAN MUSEO

Näyttelytoiminta

PERUSNÄYTTELY

Etelä-Karjalan museon vuonna 2006 avautunut perusnäyttely, Kolme karjalaista kaupunkia – Lappeenranta, Viipuri ja Käkisalmi, kiinnosti museokävijöitä vuonna 2010 edellisten vuosien tapaan. Asiakkaat pääsivät tutustumaan perusnäyttelyyn ja vaihtuviin näyttelyihin samalla pääsylipulla. Perusnäyttelyyn kuuluvan pienoisteatterin ohjelma uudistettiin syksyllä 2011.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

– 2.1.2011 **RAUTAA RAJALTA – ETELÄ-KARJALAN POPULAARIMUSIIKIN HISTORIAA**

Kävijät: 116 (yht. 3087)

16.1. – 10.4. SUOMETTUNUT SUOMI

Työväenmuseo Werstaan tuottama Suomettunut Suomi – näyttely vei yleisön matkalle aikaan, jolloin presidenttinä oli Kekkonen, itärajan takana Neuvostoliitto ja kaupassa maksettiin markoilla – eikä Suomi ikinä menestynyt jääkiekossa. Suomettumista tarkasteltiin niin politiikan, talouden kuin kult-

SEPPO PELKONEN

"Kekkonen" (näyttelijä Seppo Kaisanlahti) pitämässä presidentillistä tervehdystä Suomettunut Suomi – näyttelyn avajaisissa.

tuurinkin näkökulmista, iloisiin idänsuhteisiin liittyvää huumoria unohtamatta. Sijansa saivat tietysti rähmällään olleet poliitikot ja idänkaupan vaikuttajat, mutta ilmiötä tarkasteltiin myös osana tavallisen kansalaisen arkea ja juhlaa.

Elämää Neuvostoliiton kainalossa valotettiin elokuvan, valokuvan ja aikakauden esineistön avulla. Näyttelyssä saattoi nähdä, mitä kuuluisassa Pirkkalan monisteessa opetettiin historiasta, millaisten lasien takaa Kekkonen katseli 70-luvun maailmaa ja miten hyviä idänsuhteita oikein juhlittiin. Näyttelyssä pystyi myös luotettavasti testaamaan, kuinka suomettunut sinä olet.

Suomettuneen Suomen rinnalla Etelä-Karjalan museossa saattoi ihailla neuvostotaiteilija Ilja Glazunovin kuuluisaa Urho Kekkosen muotokuva. Muotokuva kuuluu Paasikivi-seuran kokoelmiin ja on ollut paljon esillä sijoitusongelmiensa vuoksi. Teos on tällä hetkellä ilman pysyvää sijoituspaikkaa.

Kävijät: 2153

14.2. – 10.4. HAIKUJA RAKKAUDESTA – KIYOHARU YAMADAN PUUPIIRROKSIA

SEPPO PELKONEN

Rakkaus! Ihmeellinen, ihana, tuskallinen – meille ihmisille kaikkialla yhteinen tunteiden pyörremyrsky. Japanilainen taidegraafikko Kiyoharu YAMADA (s.1948 Kiotossa) on perinteisen vesiväripuupiirrostaiteen jatkaja. Kiotossa elävä ja työskentelevä taiteilija yhdistää runomutoisiin aforismeihin ja tunteita liikuttaviin haikuihin kuvaston, joka täydentää tekstin mieleenpainuvaksi arvoitukseksi. Yamadan kuvia katseleva vieras yllättyy yhä uudelleen.

Haikuja rakkaudesta-näyttelyssä oli esillä 29 Yamadan puupiirrosta. Niissä taiteilija kertoo pieniä tarinoita rakkaudesta. Tunteiden myrskyt ja tyven, ensisuudelman makeus, mustasukkaisuus, uskollisuus ja uskontoisuus, lempeä äidinrakkaus, korkean iän seesteisyys... Yamadan kuvat kertovat enemmän kuin tuhat tarinaa. Ne ovat kuin muistoja, meille kaikille yhteisiä.

Näyttely avautui ystävänpäivänä avoimella Ystävyys ilta – yleisötilaisuudella, jossa näyttelyn kuraattori Irene Wai Lwin Moe esitteli näyttelyä ja tarjottiin teetä ja japanilaisia mochi-kakkusia.

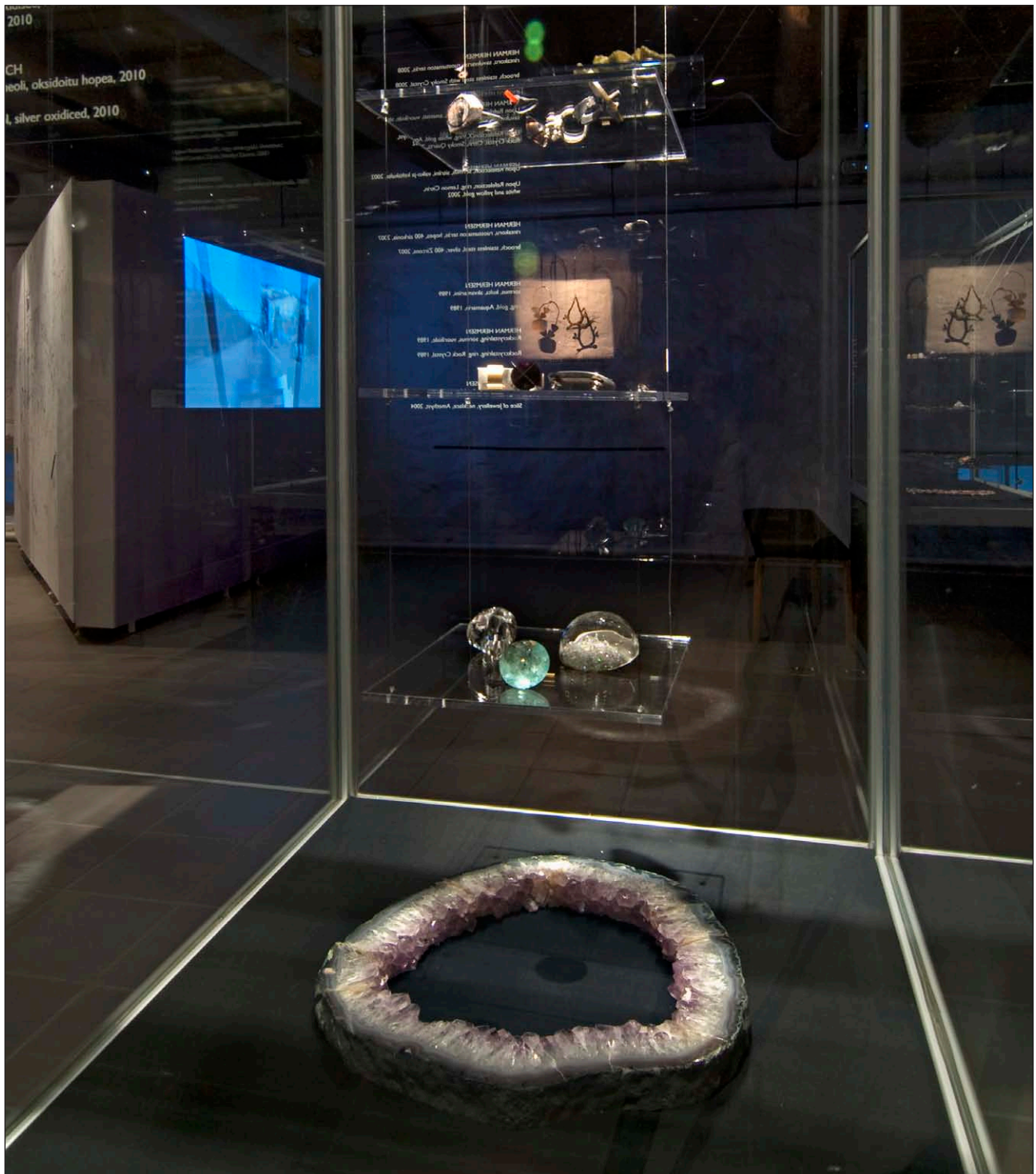
Kävijät: 1606

8.5.2011 – 8.1.2012 KIVEN HENKI – THE SPIRIT OF STONE

Kiven henki oli Etelä-Karjalan museon, Saimaan ammattikorkeakoulun ja Kalevala Korun yhteistyöprojekti, jonka teemana oli kiven henki, myyttisyys ja voima. Monipuolinen ja vaikuttava näyttely esitteli kiven henkeä eri muodoissa. Näyttely koostui viidestä toisiaan täydentävästä erilaisesta osasta esihistoriasta nykypäivään. Kiven henkeä esihistoriassa esiteltiin muun muassa amuleteista, koru- ja uhrikivistä kalliomaalauksiin.

Näyttelyyn kutsuttiin 22 kansainvälistä korutaiteilijaa, jotka käyttävät koruissaan kiveä. Taiteilijat olivat eri puolilta Eurooppaa. Suomalaisia taiteilijoita oli joukossa neljä. Myös paikallinen kivikoruosaaminen oli edustettuna. Näyttely esitteli läpileikkauksen kiven monipuolisesta käytöstä tämän päivän korutaiteessa.

SEPPÖ PELKONEN

Kalevala Korun kivikorunäyttely esitteli koruja 50-luvulta tähän päivään. Esillä oli 10 korusuunnittelijan 30 eri kivimateriaalia ja 100 korumallia tai – variaatiota, joista osa oli ainutlaatuisia uniikkikappaleita.

Kiven henki – kokonaisuuteen kuului moniosaisen näyttelyn ohella muun muassa museon ja Saimaan ammattikorkeakoulun ja kiviklusterihankkeen työpajoja, ammatilliseminaarin, yleisöluentoja sekä muita tapahtumia. Teemasta ilmestyivät kesäkuussa myös Saimaan ammattikorkeakoulun tuottamat Kiven henki – ja The Spirit of Stone -julkaisut.

12.9.2011 – 8.1.2012 HOPEAA HIITOLASTA - Серебряные ювелирные украшения из Хиитола

Kävijät 4009

Galleria Laura

Galleria Lauran vuoden 2011 näyttely
À la Laura -Kurkistus Laura Korpikaivo
Tammisen puvustoon esitteli kotiteolli-
suusneuvos Laura Korpikaivo-Tammisen
puvustoa eri vuosikymmeniltä. Näytte-
lyssä esiteltiin Lauran pitämiä juhla- ja
arkipukuja 1930-luvulta aina 2000-luvun
taitteeseen asti.

Kävijät: 633

YLEISÖTAPAHTUMIA JA MUSEOPEDAGOGIIKKA

SEMINAARIT JA LUENNOT

9.2. Pukuhistorialuento Galleria Laurassa.

Asiantuntija: Pirjo Saravirta.

Osallistujat 35

15.3. Näin syntyi KEKKONEN!

Teatterinjohtaja, näytelmäkirjailija Jari Juutinen taiteilijatapauksissa. Paikka: Etelä-Karjalan museo, Suomettunut Suomi –näyttely

Osallistujat 1

5.4. Njet problem... mutta, yhteistoimintaa venäläisten kanssa Saimaan kanavalla 1960-luvulta nykypäiviin –luento.

Asiantuntijat: kansliapäällikkö Juhani Korpela ja DI Seppo Koivupuro.

Paikka: Etelä-Karjalan museon pienoisteatteri

Osallistujat 9

23.8. Lappeenrannan taistelun vuosipäivän seminaari – Uudenmaan Rakuunarykmentti.

Järjestäjät: Etelä-Karjalan museo, Etelä-Karjalan kesäyliopisto ja Etelä-Karjalan maakuntayhdistys.

Asiantuntijat Ari Koponen ja Markku Palokangas.

Paikka: Upseerikerho

Osallistujat 36

8.9. Lappeenrannan kaupunkikeskustan kehittyminen ja kehittäminen, rakennusperintöpäivien yleisöluento.

Järjestäjät: Etelä-Karjalan museo, Etelä-Karjalan kesäyliopisto ja Taito Etelä-Karjala. Asiantuntija: arkkitehti Mikko Heikkilä.

Paikka: Tasihinin talo

Osallistujat 35

17.9. Arkeologian päivän seminaari – Hopeaa Hiitolasta.

Järjestäjät: Etelä-Karjalan museo ja Etelä-Karjalan kesäyliopisto. Asiantuntijat: Ville Laakso, Turun yliopisto, Stanislav Belskiy, Venäjän tiedeakatemia, Kunstkamera ja Jukka Luoto, Etelä-Karjalan museo.

Paikka: Etelä-Karjalan museon pienoisteatteri

Osallistujat 17

Kiven henki – luentosarja

Luennoilla käytiin vuoropuhelua eri tavoin kivien kanssa työskentelevien ihmisten välillä.

Järjestäjät: Etelä-Karjalan museo ja Etelä-Karjalan kesäyliopisto.

Paikka: Etelä-Karjalan museon pienoisteatteri.

27.9. Kivi koruna, käyttöesineenä ja materiaalina.

Asiantuntijat: Tj. Laura Lares, Kalevala Koru Oy ja tj.

Jouni Okko, Ylämaa Group

Osallistujat 24

25.10. Kiven myyttisyys ja voima.

Asiantuntijat: FK, arkeologi Timo Miettinen ja FT

Jukka Luoto, Etelä-Karjalan museo

Osallistujat 43

22.11. Kivi korutaiteessa ja designissa.

Asiantuntijat: korutaiteilija Ulla Ahola ja korumuotoilija Kirsti Doukas Kalevala Koru Oy

Osallistujat 33

26.10. Tosiasioita idän ja lännen kirkkojen kohtaamisesta Itä-Suomessa –luento.

Vastuuorganisaatiot: Etelä-Karjalan museo, Lappeenrannan Kilta ja Seurakuntien yliopistotoiminta. Asiantuntijat: professori Jukka Korpela, piispa Voitto Huotari, isä Aarne Ylä-Jussila.

Luento oli osa Kohtaamisia yli rajojen –Studia Generalia –luentosarjaa, jonka järjesti Etelä-Karjala-instituutti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Paikka: Lappeenrannan teknillinen yliopisto

Osallistujat 75

OPASTUKSET JA MUSEOPEDAGOGIIKKA

14.2. Ystävyyden ilta –Haikuja rakkaudesta –näyttelyn avoimet ovet.

Opastuksia näyttelyyn, kuraattori Irene Wai Lwin Moe. Tarjolla japanilaista teetä ja mochi-kakkusia.

Osallistujat 25

1. – 3.3. Museokuoriainen ja kummitus –nukketeatterinäytelmä.

Nukketaiteilija Emma Jussila-Schermanin tuottamat nukkehahmot esiintyivät päiväkotien eskari-ryhmille.

Paikka: Etelä-Karjalan museon pienoisteatteri.

Osallistujat 92

30.3. Maahanmuuttajat museossa

Tutustuminen Etelä-Karjalan ja Suomen historiaan Etelä-Karjalan museossa ja taidemuseossa

Toteutus yhteistyössä CISV Lappeenrannan Generation projectin kanssa.

Osallistujat 50

Maahanmuuttajat museossa – tapahtuman osanottajia tutustumassa Viipurin pienoismalliin.

2.4. Tervetuloa kevät!

Karppileijojen askartelutyöpaja Haikuja rakkaudesta –näyttelyssä. Opastuksia näyttelyyn tasatunnein. Asiantuntija: näyttelyn kuraattori Irene Wai Lwin Moe. Osallistujat 18

30.6. – 28.7. Pääsylipun hintaan sisältyvät **yleisöopastukset Kiven henki –näyttelyyn** torstaisin klo 13. Osallistujat 20

6.8. Lasten Linnoituksen yön Kallepossun karkuretki –lasten rastikierros.

Toteutus yhteistyössä maakuntakirjaston kanssa. Paikka: Etelä-Karjalan museo ja taidemuseo, Ratsuväkimuseo ja Maakuntakirjaston Satusatama. Osallistujat 172

Venäläisen viikon ohjelmaa museoissa

18.8. **Pietarin Etnografisen museon työpaja** koululaisille 6-11 v.

Paikka: Vihreä makasiini

Osallistujat 25

19.8. **Nojatuolimatkat Pietarin palatseihin ja puistoihin.**

Asiantuntija: Elena Levantovskaja

Paikka: Etelä-Karjalan museon pienoisteatteri.

Osallistujat 41

20.8. Pietarin Etnografisen museon avoin työpaja lapsille.

Paikka: Vihreä makasiini.

Osallistujat 2

15.10. **Kiven henki –työpaja lapsille.** Askartelutyöpaja satujen, kivien sekä metsä- ja luontoleikkien aiheista. Toteutus yhteistyössä Taito Etelä-Karjalan kanssa. Asiantuntija: Maija-Liisa Blauberg. Osallistujat 26

5.11. **Kiven henki –työpaja lapsille.** Askartelutyöpaja satujen, kivien sekä metsä- ja luontoleikkien aiheista sekä perinnesatuja. Toteutus yhteistyössä Taito Etelä-Karjalan kanssa. Asiantuntijat: Maija-Liisa Blauberg ja museomummo Helena Jaatinen. Osallistujat 17

17.11. Lasten opastukset Wolkoffin talomuseossa.

Metkat –lastenkulttuuriviikon ohjelmaa.

Osallistujat 31

Kulttuuripolku

Historia- ja sanataidepolut Etelä-Karjalan museossa 5-luokkalaisille kevätlukukaudella ja 7-luokkalaisille syyslukukaudella.

Osallistujat 265

Rakennusperintöpäivät 2011. Simolan vesitornia esittelee Anne Pentikäinen.

TAPAHTUMAT

18.5. Kansainvälisen museopäivän vapaa sisäänpääsy.

Etelä-Karjalan museoon, taidemuseoon ja Wolkoffin talomuseoon. Wolkoffin talomuseossa ilmaiset opastukset koko päivän ajan.

Wolkoffin talon opastuksille osallistujat 58

26.4. Slaaviminen Wolkoffin talomuseossa.

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta.

Osallistujat 15

27.8. Kiven hengessä –retki Ylämaan kivikohteisiin.

Toteutus yhteistyössä Ylämaa Mystiquen kanssa.

Osallistujat 28

10.9. Rakennusperintöpäivien bussiretki teemalla Kulttuurin reitit. Kohteena rautatieasemaympäristö Simolassa, maaseudun kulttuurimaisema Hanhijärvellä, puunjalostusteollisuuden ja Saimaan kanavan vaikutuspiirissä syntyneeseen Lauritsalan rakennusperintö ja Lepolan hautausmaa-arkkitehtuuri. FM Tuula Airion luento Lauritsala-talossa.

Osallistujat 35

29.9. Kapiokirstun kätköistä – hoito-ohjeita tekstiileille Wolkoffin talomuseossa.

Mahdollisuus myös opastettuun kierrokseen talomuseossa. Asiantuntijat Reija Eeva ja Marjut Kasanen.

Osallistujat 10

15. – 16.10. Syyskirppu. Linnoituksen toimijoiden yhteinen kirpputori- ja poistomyyntitapahtuma.

Paikka: Vihreä makasiini.

Osallistujat 1000

11.11. Kiven henki –retki Kalevala Kartanoon.

Kalevala Korun muotoilun ja toiminnan esittely, tuotantokierros ja ostomahdollisuus tehtaanmyymälässä. Toteutus yhteistyössä Kalevala Koru Oy:n kanssa.

Osallistujat 33

9.12. The Detour –elokuvaesitys Etelä-Karjalan museon pienoisteatterissa.

Atelier Limon elokuva The Detour – Matka Suomen, Venäjän ja Viron muistojen halki. Elokuva liittyi Turun ja Tallinnan Euroopan kulttuuripääkaupunki-vuoteen.

Paikka: Etelä-Karjalan museon pienoisteatteri

Osallistujat 5

ETELÄ-KARJALAN MUSEON KOKOELMAT

KOKOELMATYÖ

Etelä-Karjalan museon kokoelmatyötä leimasivat vuonna 2011 edellisen vuoden katto- ja ilmastointiremontin jälkeiset työt. Kokoelmiin kuuluvan pienesineistön ja tekstiilien puhdistamista, valokuvaamista ja pakkaamista jatkettiin. Esineet sijoitettiin säilytystilaan ja niiden paikkatiedot kirjattiin ylös. Esineiden paikkatiedot tullaan myöhemmin siirtämään museon tietokantaan. Vuoden aikana inventoitiin yhteensä 2610 esinettä.

Vuoden kuluessa toteutui siirtyminen Antikvaria- luettelointijärjestelmästä WebMuskettiin. Konversion ja sen tarkistamisen takia luettelointijärjestelmän käyttöön tuli luetteloinnin osalta noin 10 kuukauden mittainen käyttökatkos. Myös tietojen selaukseen luettelointijärjestelmän vaihtuminen aiheutti lyhyen katkoksen. Konvertoidun tietokannan tarkistukset ja virheiden korjaaminen veivät paljon henkilökunnan aikaa, mutta WebMusketti saatiin käyttökuntoon vuoden 2011 lopussa. Jäljelle jäi vielä manuaalisesti tehtävää korjaustöitä, jotka eivät kuitenkaan estä luettelointijärjestelmän käyttöä. Vuoden aikana ehdittiin luetteloida yhteensä 78 esinettä. Osa näistä luettelointiin jo uutta WebMuskettia käyttäen.

Tyrgilsmuseet rf:n Etelä-Karjalan museolle vuonna 1986 deponoimaa esineistöä palautettiin säätiön pyynnöstä kirjallisuuden ja arkistoaineiston osalta. Tässä yhteydessä myös säätiön deponoima valokuvamateriaali palautettiin. Tyrgilsmuseet rf:n omistuksessa oleva kirjallisuus, arkistoaineisto sekä valokuvat siirrettiin Svenska Litteratursällskapetin tiloihin Helsinkiin. Aineiston hallinnan palauttamisen yhteydessä 14.4.2011 purkautui Etelä-Karjalan museon ja Tyrgilsmuseet rf:n välinen 7. toukokuuta 1986 solmittu deponointisopimus kirjallisuuden, arkistoaineiston sekä valokuvien osalta. Esineiden ja taideteosten osalta deponointi jäi edelleen voimaan. Etelä-Karjalan museo saa sopimuksen säilyttää jo digitoidut valokuvatiedostot ja skannatut valokuvat ja käyttää kuvia ilmoittamalla lähteeksi kokoelman ja uuden sijoituspaikan.

REIJA EEVA

EKMn kokoelmiin ostetut Kupittaaan saven valmistamat matkamuistomukit.

KOKOELMIEN KARTUTTAMINEN

Etelä-Karjalan museon kokoelmat karttuivat 78 esineellä. Vuoden aikana 70 esinettä saatiin lahjoituksena ja 8 ostettiin kokoelmiin. Lahjoituksia tekivät seuraavat yksityishenkilöt: Pirjo Tuominen, Tuula Pitkänen, Helvi Silvennoinen, Dimitri Semenov ja Heikki Hornborg. Lahjoituksia tekivät myös seuraavat yhteisöt tai yritykset: Lappeen seurakunta, Konnunsuon vankila, Sataman antiikki ja Lappeenrannan Seudun Yrityspalvelut Oy.

Pääosa lahjoituksista saatiin Konnunsuon vankilasta. Konnunsuon vankilasta kokoelmiin saatiin vartijoiden virkapukuja, vankien pukuja, käsi- ja jalkarautoja, selliastioita sekä vankilan työtoiminnassa valmistettuja tuotteita. Yksityishenkilöiden tekemien lahjoitusten avulla kokoelmiin saatiin muun muassa Viipurin suojeluskuntapiirin virkapuku vuodelta 1922, simpeleläisen tytön Sortavalan seminaarissa vuosina 1936–1937 valmistama erityistyö, johon kuului kolme taidokkaasti valmistettua tyynyliinaa sekä kirjallinen osuus. Lahjoituksina saatiin myös Salpalinja-aiheinen muistomerkki sekä viipurilaisen vaatturin Simo Uskin 1930-luvulla valmistama puku. Ratsuväkimuseon kokoelmat karttuivat Uudenmaan rakuunarykmentin pienoislipulla.

Kokoelmiin ostettiin muun muassa J. V. Aarnen kultasepäntiikkeen lusikoita ja Kupittaaan saven valmistamat Linnoituksen Viipurin portti- ja Lappeenrannan raatihuone -aiheiset mikit sekä Lappeenrannan 300-vuotisjuhla varten valmistettuja laseja.

VALTAKUNNALLINEN TALLENNUS- JA KOKOELMAYHTEISTYÖ TAKO

Etelä-Karjalan museo on ollut mukana valtakunnallisessa tallennus- ja kokoelmayhteistyössä TAKO:ssa ja sen 5. poolissa, eli liikenne-, viestintä- ja matkailupoolissa. Etelä-Karjalan museo toteutti oman osuutensa 5. poolissa meneillään olevaan nykydokumentointihankkeeseen ”Suomi matkustaa 2011–2012”. Museo osallistui hankkeeseen Viipuriin suuntautuvan kanavaristeilyn dokumentoinnilla. Kanavaristeilyn dokumentointi toteutettiin 28.6.2011. Dokumentointimatalla mukana olivat Reija Eeva, Miikka Kurri sekä projektiin palkattu työntekijä Oona Latto. Nykydokumentoinnista laadittiin raportti ”Matka Saimaan kanavalla -kanavaristeily Viipuriin”. Raportin lisäksi museon kokoelmiin jää kyselyvastauksia matkalta, muutamia äänitallenteita ja sekä digitaalisessa muodossa olevia valokuvia. Matkan aikana otettuja kuvia tullaan tallentamaan museon tietojärjestelmään.

*Kanavaristeilyn dokumentointi
28.6.2011.*

REIJA EEVA

Esimerkki Liisa Komulaisen lahjoittamista, Anna Nikulle kuuluneiden valokuva-albumien sisällöstä. Orkamon kutomo Pallossa. E. Klemola 22-10-1932.

KUVA-ARKISTO

Kuva-arkiston kokoelmatyö painottui Antikvaria - luettelointiohjelmasta WebMuskettiin siirtymisen aiheuttaman katkoksen vuoksi jo vuoden 2010 puolella alkaneeseen ja vielä 2011 puolella jatkuneeseen digitointiprojektiin, jossa skannattiin mm. Lappeenrannan kaupunkialueiden vanhimpia väridioja ja pieni osa laajasta valokuvaaja Aarne Mikonsaaren Lappeenrantaa koskevasta kuvaustuotannosta. Tammikuun loppuun 2011 mennessä projekti tuotti 6471 digitoitujen valokuvien lisäksi 1227 lisäkuvaa.

Yhteensä luettelointia ja liittämistä WebMuskettiin odottaa 7698 kuvaa. Työhön on haettu projektirahoitusta, toistaiseksi tuloksetta.

Valokuva-arkiston kokoelma karttui 708 lahjoitetulla valokuvalla. Lappeenrannan hallinto- ja henkilöstöosasto välitti Alma Kaarina Härmäläisen jäämistön valokuvat, Liisa Komulainen Kuhmosta lahjoitti Anna Nikun o.s. Lappi kaksi valokuva-albumia, jotka sisälsivät mm. valokuvia Orkamo Oy:stä, Raimo Häkkinen lahjoitti sukulaiselleen lappeenrantalaiselle Hilja Näkille kuuluneen visiitti- ja kabinettikuvia sisältävän albumin. Museon valokuvaaja Seppo Pelkonen on täydentänyt kaupungin kuvapankkia ja dokumentoinut museon toimintaa, kokoelmia ja kaupunkikuvaa 100 kuvalla.

Kuvapalveluista tehtiin 65 kuvatilausta, joista vain harvassa etsittiin ennalta tiedettyä ja skannattua kuvaa. Useimmat kuvatilaukset olivat laajoja useita kuvia käsittäviä pyyntöjä, jotka vaativat taustatutkimusta. Myös tietopalvelupyyntöjä on tullut runsaasti vuoden aikana. Historiallisia kuvia tilataan enenevässä määrin myös sisustustarkoituksiin.

Yhteistyötä tehtiin myös valokuvaaja Aila Teräväisen o.s. Partasen kanssa liittyen Espoon kulttuurikeskuksessa esillä olleeseen Helios Oy:n perustajan, Eino Partasen tuotantoa esittelevään valokuvanäyttelyyn.

MAAKUNNALLINEN MUSEOTYÖ

Maakunnallisen museoamanuenssin ja rakennustutkijan alueeseen kuuluu Etelä-Karjalan maakunta, joka käsitti toimintakertomusvuonna 10 kuntaa.

Etelä-Karjalan museo julkaisi sidosryhmilleen suunnatun julkaisun Museoviesti 2011.

AMANUENSSIN MAAKUNNALLINEN TYÖ

Maakuntamatkat

Maakuntatyöstä vastaava amanuessi on suorittanut tarkastusmatkoja Savitaipaleen, Luumäen, Taipalsaaren, Lappeenrannan, Imatran, Ruokolahden, Rautjärven ja Parikkalan museaaliin kohteisiin.

Paikallismuseotoiminta

Etelä-Karjalan museossa toteutettiin Etelä-Karjalan liiton myöntämällä maakunnan kehittämisrahalla Paikallismuseot – nykyaikaan hanke. Hankkeen toinen vaihe Elävä Eteläkarjalainen Museoympäristö, EEMU, toteutetaan vuonna 2012.

Etelä-Karjalan museon edustajat ovat kiertäneet mukana Etelä-Karjalan Taide ja Kulttuuri, eli KUTKA-hankkeen maakuntakierroksella esitellen museotarjontaa eri pitäjissä.

Museovirasto myöntää vuosittain harkinnanvaraisia avustuksia paikallismuseoille. Harkinnanvaraisin avustuksin toteutettiin vuonna 2011 seuraavat hankkeet: Lottamuseon pukujen konservointi, Taipalsaaren Röytyn pärekaton uusiminen ja Savitaipaleen Hakamäen esineistön luettelointi sähköiseen järjestelmään.

Saaren hevosajoneuvomuseo on muuttanut Kiiverin tilalta Saaren ravipirttiin, johon on tehty Parikkalan kunnan avustuksen turvin kokoelmien edellyttämiä muutostöitä. Kokoelmat pyritään saamaan esittelykuntoon vuoden 2012 aikana.

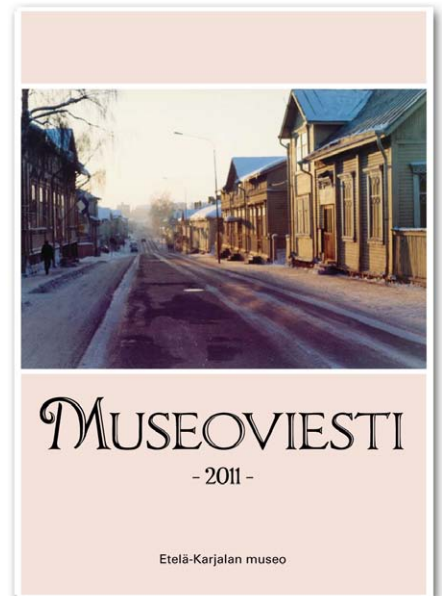
Savo-Karjalan vuoden paikallismuseoksi valittiin Suomen Asutusmuseum Lapinlahdelta. Etelä-Karjalasta kunniamaininnan sai Ruokolahden museo. Palkitsemiskriteerinä oli hoidettu museoympäristö. Valinnan suoritti Suomen Kotiseutuliitto.

Maakunnallisen museotyön amanuessi on käynyt neuvotteluja Ylämaan Hostikassa sijaitsevan salpalinjan bunkkerin esineistöstä Sotamuseon kanssa.

Nuijamaan pitäjänmuseon näyttelyä on pidetty avoinna kesäkaudella 2011. Etelä-Karjalan museo on uusiutunut toimintakertomusvuonna Nuijamaan kirkonseudun infotaulut, joiden asiasisältö oli osin vanhentunutta.

Ylämaan Pätärin talomuseossa kuvattiin Sakari Kirjavaisen ohjaama Hiljaisuus –elokuva, joka sijoittui sota-aikaan. Kuvausryhmä toteutti museon rakennuksissa joitakin korjauksia. Ylämaan kyläyhdistys hoiti museon järjestelyn kuvausryhmän lähdettyä normaaliin näyttelykäyttöön.

Joutsenon pitäjänmuseo oli myös avoinna kesäkaudella 2011. Pitäjätupa oli koottu Joutsenon kirkkoja esittelevä näyttely. Museon tulevasta avoinnapidosta ja toiminnan järjestämisestä neuvoteltiin Teemataiteen Reetta Tourusen kanssa.

Joutsenon Anolassa ammuttujen kuuden venäläisen sotavangin maalliset jäänteet siirrettiin ja uudelleen haudattiin Soskualle, Saimaan kanavan varressa sijaitsevalle viralliselle venäläisvankien hautausmaalle. Siirron toteutti Lappeenrannan kaupunki ja Etelä-Karjalan museo yhteistyössä. Harvinainen tapahtuma kiinnosti runsaasti tiedotusvälineitä. Hautaukseen osallistuivat myös edustajat Venäjän konsulaatista, Venäjän suurlähetystöstä ja Suomi-Venäjä – seurasta.

Työryhmät

Maakunta-amanuenssi on toiminut Etelä-Karjalan maakuntayhdistyksen sihteerinä ja osallistunut Kaakkois-Suomen ilmailumuseoyhdistyksen hallituksen toimintaan.

Muut työryhmäjäsenyydet:

Salpa-perinneliitto

Etelä-Karjalan tiedeseura

Etelä-Karjala-instituutin Studia Generalia – luentosarjan työryhmä

Paikallismuseot nykyaikaan – ohjausryhmä

Arkeologia

Miinaharavaharrastus on lisännyt arkeologisten löytöjen määrää. Ruokolahdella on tehty rikas löydöstö miinaharavamenetelmällä, minkä maakunta-amanuenssi on ottanut talteen. Sen tallennuksessa on avustanut vapaaehtoistyöntekijä.

Esi- ja varhaishistoriallisia löytöjä on tehty myös Rautjärvellä ja Lappeenrannan Kauskilassa. Löydöt on toimitettu Etelä-Karjalan museon välittämänä Museovirastoon.

RAKENNUSTUTKIJAN MAAKUNNALLINEN TYÖ

Rakennustutkijan toimialueeseen kuuluu Etelä-Karjalan maakunta ja sen alueella sijaitsevat 10 kuntaa. Maakuntamuseo vastaa pääosasta alueensa rakennusperintöä koskevista suojelu- ja viranomaistehtävistä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti rakennustutkija osallistuu maakunnan alueen rakennettua kulttuuriympäristöä koskeviin kaavoitusneuvotteluihin sekä toimii yhteistyössä alueen rakennusvalvontaviranomaisten kanssa mm. suojeltujen rakennusten korjaus- ja täydennysrakentamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Maakuntamatkat

Rakennustutkija teki vuoden aikana n. 30 viranomaistoimintaan tai rakennusperinnön vaalimiseen liittyvää matkaa maakunnassa käyden matkan aikana useammassa kohteessa. Lappeenrannan kaupungin alueella kokous- ja maastokäyntejä oli yhteensä n. 60. Lisäksi yksi neuvottelumatka suuntautui Kouvolaan, Kaakkois-Suomen ELY-keskukseen.

Lausunnot

Rakennustutkija on antanut vuoden aikana 70 lausuntoa sekä muita selvityksiä.

Työryhmät

Rakennustutkija kuuluu Kaakkois-Suomen kulttuuriympäristön yhteistyöryhmään. Ryhmällä on vastuu vuosittain jaettavista Ympäristöministeriön entistämisavustuksista. Rakennustutkija toimii myös valvojana näiden kohteiden korjaamisessa sekä Ympäristöministeriön että Museoviraston entistämisavustusten osalta. Yhteensä valvottavia kohteita on kerralla noin 15. Kts. Työryhmien jäsenyydet s.12.

MIikka KURRI

Ruokolahden Haloniemen huvila-alueita dokumentoitiin. Kuvassa viipurilaisen arkkitehti Axel Gyldeénin suunnittelema Pirttikallio.

Etelä-Karjalan museon projekteja vuonna 2011

ELINA LYIJYNEN

PAIKALLISMUSEOT NYKYAIKAAN

Kesällä aloitettiin Paikallismuseot nykyaikaan -hanke, joka suunniteltiin toteutettavaksi kahdessa osassa vuosina 2011–2012. Hankkeessa pyritään kehittämään paikallismuseoista eläviä ja avoimia toimintaympäristöjä.

Ensimmäinen vaihe alkoi 6.6. ja päättyi 31.12. 2011. Hanke kiersi kesän ja syksyn 2011 aikana kaikki Etelä-Karjalan kymmenen kuntaa kartoittaen paikallismuseoiden toimintaa ja tulevaisuudennäkymiä. Kartoituksessa käytettiin apuna maakuntamuseotutkijoiden kehittämää Paikallismuseon työkirjaa. Työkirjan avulla käytiin tarkasti läpi kokoelman hoitoa, yleisötoimintaa, toiminnan organisointia sekä kohteen vaikutuksia omalla paikkakunnallaan. Samalla voitiin arvioida miten näitä osa-alueita voitaisiin kussakin kohteessa tulevaisuudessa kehittää. Jokaisessa kohteessa täytetyt työkirjat jäivät sekä maakuntamuseolle että paikallismuseoille toiminnan kehittämisen työkaluiksi.

Paikallismuseot eivät kaikki ole yksitoikkoisia ja tylsiä kohteita. Monissa järjestetään tapahtumia mahdollisuuksien mukaan ja ne vetävät hyvin yleisöä. Tässä kuvassa keritään lammasta Lemminkäisen maalaismarkkinoilla museotupa Säräpirtin pihapiirissä.

Hankkeen aikana paikallismuseoille etsittiin potentiaalisia yhteistyökumppaneita ja ideoitiin uusia toimintamuotoja kohteisiin. Yhteistyökumppaneita löytyi paitsi yrittäjistä ja yhdistyksistä myös toisista hankkeista. Joutsenon pitäjäntuvalla saatiin aloitettua yhteistyö hyvinvointialan yrittäjä Teemataide Tmi:n kanssa. Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Saimaan ammattikorkeakoulun kehittämissyksikön Periskooppi – luovien alojen ja matkailun verkosto -hankkeen kanssa työstettiin Imatran Työväen asuntomuseolle uutta toimintakonseptia.

Hankkeessa tehtiin yhteistyötä Museoviraston paikallismuseohankkeen PAMU:n kanssa, jossa kartoitettiin paikallismuseoiden kokoelmia, rakennuksia ja kävijämääriä. Etelä-Karjalan museon hankkeen tuloksia voitiin näin vertailla myös Museoviraston PAMU -hankkeen tuloksiin. Yhteistyötä tehtiin myös Museoviraston Kotkaniemen kehittämishankkeen kanssa.

ETELÄ-KARJALAN RAKENNUSPERINNÖN DIGITOINTI – PROJEKTI

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 6.9.2010 Etelä-Karjalan museolle valtionavustuksena 15 000 euroa käytettäväksi Etelä-Karjalan rakennusperinnön tallentamiseen digitaaliseen muotoon. Työ jatkui vuoden 2011 kesäkuuhun. Projektin aikana digitoitiin keskeisimpiä museon rakennusperintöön liittyviä kuva-aineistoja rakennustutkijan ja kuva-arkiston käyttöön sekä saatettiin digitoituja kuva-aineistoja Etelä-Karjalan museon käytössä oleviin tietojärjestelmiin. Vuoden 2011 puolella jatkettiin mm. Etelä-Karjalan museon maakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä koskevien kuva-aineistojen sekä kuva-arkiston Lappeenrannan kaupunkikuvaan liittyvien kuvien skannaamista. Projektin aikana digitoitiin 6471 kuvaa.

SALPALINJAN MAHDOLLISUUDET

Vuoden 2011 aikana toteutettiin yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin maaseututoimen kanssa Salpalinjan mahdollisuudet -hankkeet. I-vaihe oli 1.1.–30.6.2011 ja hankkeen toinen vaihe alkoi 1.7.2011 jatkuen kesäkuuhun 2012. Hankkeissa selvitettiin Lappeenrannan alueella sijaitsevaan Salpalinjan nykytilaa maastokartoituksin avulla. Rakentamisaikaa ja myöhempiä käyttöä selvitettiin haastatteluin, julkaisuista ja arkistolähteistä. Hankkeen tavoitteena oli selvittää Lappeenrannassa olevien kohteiden soveltuvuutta ja hyödyntämistä matkailussa ja paikallisessa virkistytymisessä. Vuoden 2011 aikana suunniteltiin sahaistoriaa ja Salpalinjaa esittelevän Rutolan kyläpolun toteuttamista ja Lappeenrantaan ulottuvan Salpapolun esisuunnittelu aloitettiin. Hanke liittyy Museoviraston vuonna 2012 valmistuvan Salpalinjan inventoinnin kanssa. Yhteistyötä on tehty myös Ylämaalla meneillään olevan Retkeilyhankkeen kanssa. Projektissa työskentelee kaksi tutkijaa.

ELINA LYIJYNEN

Rutolan kyläkävelyn osanottajat laskeutumassa luolaan lokakuussa 2011.

TUOMAS NOKELAINEN

Tutustuminen Hurtanmaan peittämättömiin korsiin retkellä kesäkuussa 2011.

SEPPO PELKONEN

*Rutolan luolan sisäänkäynnillä
Mauno Siren ja Elina
Lyijynen lokakuussa
2011.*

ETELÄ-KARJALAN TAIDEMUSEO

Valaisinremontti

Useita vuosia odotettu taidemuseon investointi toteutui vuoden aikana, kun Lappeenrannan kaupunki sijoitti 180 000 € taidemuseon valaistuksen uusimiseen. Vanhat 1980-luvun myymälävalot ja sen ajan tekniikka uusittiin kokonaisuudessaan. Kiskot, keskukset, ohjausyksiköt ja valaisimet uusittiin koko rakennuksessa (5 näyttelysalia, 2 aulaa, yhdyskäytävä). TAKT Oy, valosuunnittelija Jaakko Kiukkanen teki suunnitelmat ja valaisinvalinnat yhdessä museon edustajien kanssa.

Näyttelytoiminta

Kokoelmanäyttelynä oli esillä 3.4.2011 saakka kokoelmien liikkuvuutta museoiden välillä edistänyt Kohtalokkaita hetkiä – sodan kuvia taiteessa. Pilottihankkeena vuonna 2008 toteutettu näyttely oli Ateneumin, Kiasman ja Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelmista koottu teemallinen kokonaisuus.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

10.10.2010 – 6.2.2011 KUVIA KIVELTÄ – PRO LITOGRAFIA –YHDISTYKSEN NÄYTTELY

Kivilitografia on vanha kirjapainomenetelmä, joka on taiteilijoiden käsissä jalostunut taidegrafiikan muodoksi. Kuvia kivelä – näyttelyssä esittäytyivät vuonna 2003 perustetun Pro Litografia -yhdistyksen taiteilijat Anna Alapuro, Ben Allal Ayad, Kalle Berg, Annika Dahlsten, Eleonora Fredriksson, Matti Hintikka, Valpuri Kylmänen, Kuutti Lavonen, Vappu Rossi, Kaisu Sirviö ja Aila Tikkala.

Kävijät: 601 (yht. 1914)

12.2. – 3.4.2011 KALEVALA GRANAİNA – KAUKAISIA KUVIA KANSALLISEEPOKSESTA

Kalevala granaİna -näyttelyssä oli esillä 13 espanjalaisen nykytaiteilijan Kalevala-tulkintoja. Teokset saivat katsojat pohtimaan myyttejä ja niiden rakentumista: minkälaisia visuaalisia ilmaisuja syntyy, kun suomalaista kansalliseeposta lukevat ja tulkitsevat henkilöt, jotka eivät tunne entuudestaan Kalevalan maailmaa?

Eri puolilla Suomea kiertäneen näyttelyn ideoivat professori Manuel Véllez Cea Granadan yliopistosta Espanjasta sekä professori Annika Wänerberg Jyväskylän yliopistosta. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Kalevalaseuran kanssa. Näyttelyn taiteilijat olivat Juan Arroyo Salom, Bethânia Barbosa Becerra de Souza, Nacho Belda Mercado, Raúl Campos López, Ramón J. Freire Santa Cruz, Lola Nieto Vera, Juan Carlos Ramos Guadix, Bartolomé Roca, Javier Seco Goñi, Fernando Machado Baldasano, Alfredo López López, María Santos Horcajada Díaz de Espada ja Manuel Véllez Cea.

SEPPÖ PELKONEN

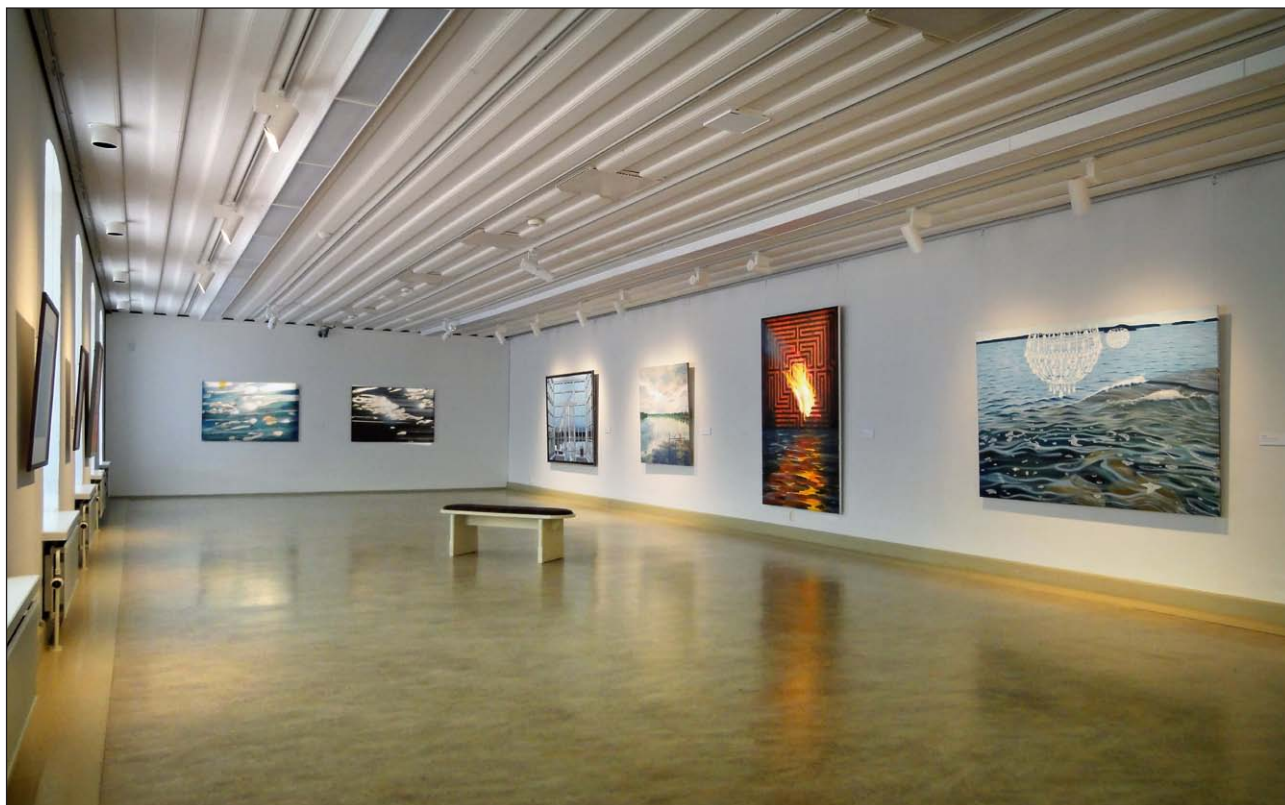
Granadan yliopiston professori Manuel Véllez Cea esittelee omaa teostaan lehdistötilaisuudessa 11.2.2011.

Näyttelyyn liittyi kolmikielinen (suomi – espanja – englanti) näyttelyluettelo Myytti – kuva – mielikuva ja Kalevala-aiheinen sarjakuvateos Sampo Espanjassa - Kalevalan tarinoita.

Näyttelyyn liittyen taidemuseon aulassa oli esillä Karjalan tasavallan taidemuseon virtuaalinen Kalevala-ohjelma, jonka kautta voi tutustua tarkemmin venäläisiin, lähinnä neuvostoaikaisiin Kalevala-kuviin. Kalevala-ohjelma on osa Venäläisen museon virtuaaliosastoa, joka on pysyvästi esillä ja tutustuttavissa Etelä-Karjalan taidemuseon aulassa.

Kävijät: 1506

SEPPO PELKONEN

15.5. – 18.9.2011 TAITEEN VUOKSI – SAIMAA KUVATAITEESSA

Etelä-Karjalan taidemuseon kesänäyttely Taiteen Vuoksi – Saimaa kuvataiteessa esitteli taiteilijoita ja heidän teoksiaan vesistön virtausten varrelta. Laajassa näyttelyssä virtasi veden ohella myös aika, mukana oli taideteoksia 1800-luvun puolivälistä tähän päivään. Taiteen Vuoksi – Saimaa kuvataiteessa kertoi aikakausista, elämästä ja ihmisistä rannoilla ja vesillä. Samalla se kertoi suomalaisen kuvataiteen jatkumosta 1800-luvun romanttisesta ja naturalisesta maalauksesta 1900-luvun modernismin kautta nykyaikaiseen.

Vuoksen vesistö ei esiintynyt näyttelyssä pelkästään järvimaisemina vaan laajemmin taiteen tekemisen innoittajana, syynä maalata. Esillä oli maisemia suurilta järviltä ja korkeilta vaaroilta. Vesistön yläjuoksulta löytyi mm. Eero Järnefeltin Koli-maisemia, Ellen Thesleffin saarimaisemia ja von Wrightin veljesten Haminalahti- ja lintuaihteita. Nämä klassikoiksi muodostuneet maisemat ja aiheet ovat osaltaan luoneet kuvaa Suomesta ”tuhansien järvien maana”.

Saimaalla vaikuttaneista taiteilijoista esillä olivat näyttävästi 1900-luvun puolivälin modernistit, ystävykset Tuomas von Boehm, Helge Dahlman ja Tapani Raittila. Nykyaikaisessa korostui vesi elementtinä mm. Kristiina Uusitalon vedenpinta-aiheiden ja Harri Kiven pinnan syvyyksien kautta. Mukana oli myös mm. lappeenrantaisten kuvataiteilijoiden Sirpa Hynnisen ja Vesa-Ville Saarisen installaatio Vesi Saimaan pohjasta kerättyine risuineen ja taustalla vellovine vesineen.

Laaja näyttely toteutettiin yhteistyössä Mikkelin ja Kuopion taidemuseoiden kanssa. Myös Ateneumin ja

Imatran taidemuseoiden kokoelmista oli esillä useita teoksia. Näyttelyyn liittyi samanniminen taidejulkaisu, jonka artikkelikirjoittajina olivat kirjailija Hannu Raittila ja intendentti Riitta Ojanperä Ateneumin taidemuseosta. Näyttelyjulkaisun mahdollisti Suomen Taideyhdistys.

Kävijät: 6521

4.10.2011–5.2.2012 KAAKKOISSUOMALAISTEN NUORTEN TAITEILIJOIDEN NÄYTTELY

Kaakkoissuomalaisten nuorten näyttelyssä esittäytyivät nuoret (alle 35-vuotiaat) kaakkoissuomalaiset ammattiin valmistuneet kuva- ja korutaiteilijat. Näyttelyn kuraattori oli lappeenrantalaislähtöinen kuvataiteilija Eeva-Mari Haikala. Hän valitsi näyttelyyn avoimen haun pohjalta kaksitoista taiteilijaa. Taiteilijat olivat Ville Huhtanen, Anne-Mari Huttunen, Tuulia Iso-Tryckäri, Sirja Knaapi, Teemu Korpela, Sari Liimatta, Jarkko Liutu, Simo Mantere, Heini Nieminen, Jussi Nykänen, Henri Tuisku ja Timo Tähkänen. Suurin osa taiteilijoista oli Lappeenrannan ja Imatran alueelta, mikä kuvastaa kaakkoissuomalaisen taidekoulutuksen keskittymistä Etelä-Karjalaan.

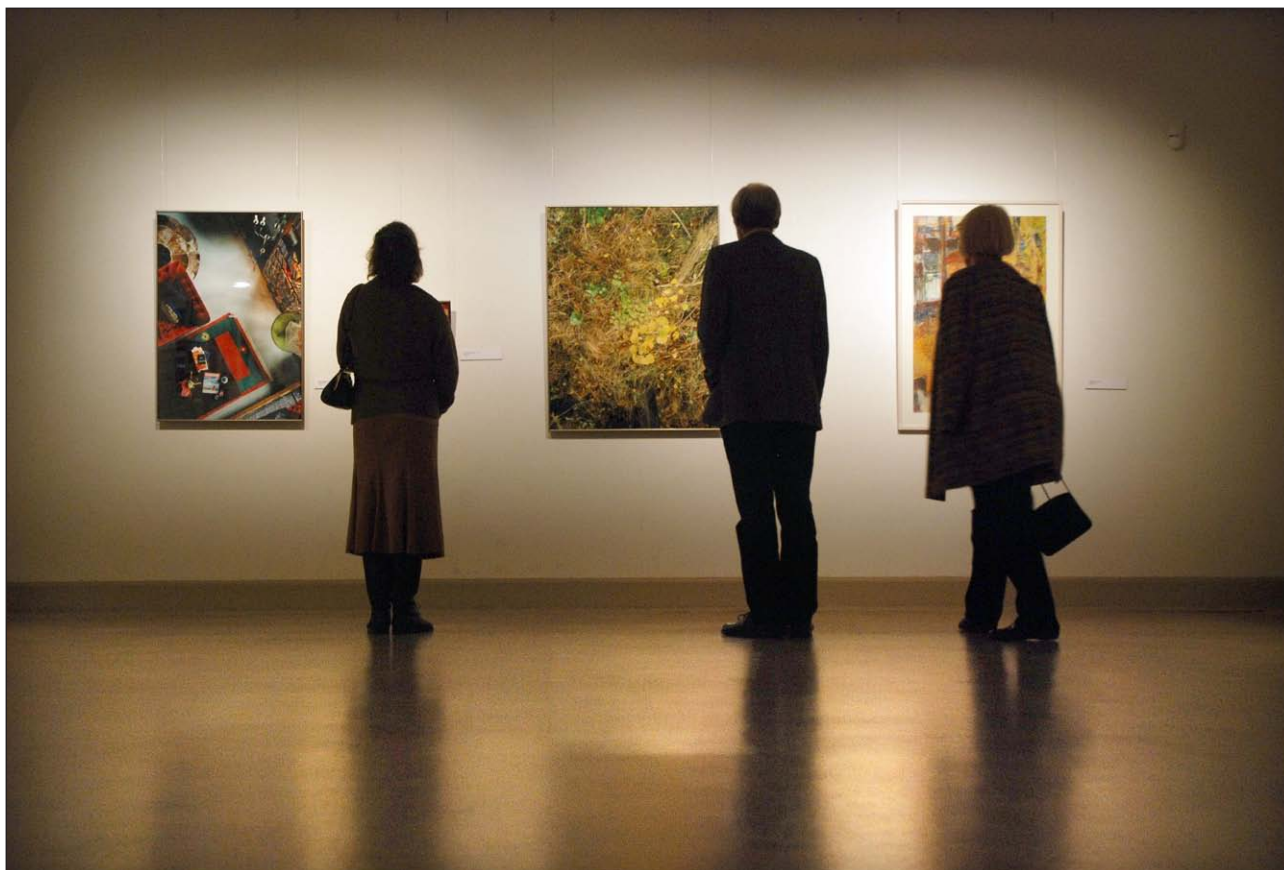
Kuraattorin tavoitteena oli piirtää yleisön eteen mahdollisimman laaja kuva siitä, mitä alle 35-vuotiaiden kaakkoissuomalaisten taiteilijoiden työhuoneilla tällä hetkellä tapahtuu. Ikä ja kytkös Kaakkois-Suomeen olivatkin ainoat näyttelyn taiteilijoita yhdistävät tekijät, yhtenäistä teemaa ei ollut. Näyttely toteutettiin yhteistyössä alueen kuvataiteilijoiden Taidelinkki-hankkeen kanssa.

Näyttely levittäytyi myös taidemuseon seinien ulkopuolelle. Taiteilija Heini Nieminen haluaa töillään mahdollistaa taiteen kohtaamisen arjessa. Hänen teoksensa ”Vaikeat sanat” oli esillä vapaaehtoiskeskus Kuutinkulmassa lokakuun, maakuntakirjastossa marraskuun ja seurakuntakeskuksessa tammi-helmikuiden 2012 ajan.

Kävijät: 2395

SEPPO PELKONEN

19.10.2011 - 5.2.2012 AUNE JA SEPPÖ HIKIPÄÄN KOKOELMA

Lappeenrantalaisen taiteenkerääjäpariskunnan Aune ja Seppo Hikipään taidekokoelma aloitti Etelä-Karjalan taidemuseon sarjan, jossa esitellään yksityisiä keräilijöitä. Sarjassa nostetaan esiin yksityiskokoelmien merkitys julkisten kokoelmien rinnalla. Taidemuseoidenkin kokoelmien taustalla on usein yksityinen kerääjä, jonka kokoelmat ovat myöhemmin päättyneet julkisiksi.

Hikipäät ovat tunnettuja lappeenrantalaisia, mikä lisäsi näyttelyn kiinnostavuutta paikallisten ihmisten keskuudessa. Hikipäät alkoivat kerätä taidetta 1980-luvun alussa. Heidän yhteinen intressinsä taiteen keruuseen muuntui aktiivisemmaksi taiteen seuraamiseksi yleisestikin. Seppo Hikipään kuolema kesällä 1998 ei katkaisut yhteistä harrastusta vaan Aune jatkoi keräämistä. Edelleen karttuvaan kokoelmaan on hankittu teoksia niin ostoina, tilaustoina kuin lahjoina.

Hikipään kokoelmassa on useita teoksia kaakkoissuomalaisilta taiteilijoilta. Yhdessä kaakkoissuomalaisen nuorten taiteilijoiden näyttelyn kanssa se monipuolisti paikallista kattausta taidemuseon syksyssä.

Kävijät: 1820

1. – 31.7.2011 GOLEM – EMMA JUSSILA-SCHERMANIN 10-VUOTISTAITEILIJAJUHLANÄYTTELY

Nukketeatteritaiteilijan juhlanäyttely esitteli teatterinukkeja 10-vuoden ajalta sekä hieman uudempia suurikokoisia teoksia ja otuksia. Näyttelyyn oli vapaa pääsy ja se oli avoinna ti-la klo 10–17.

Paikka: Vihreä Makasiini

Kävijät: 4311

YLEISÖTAPAHTUMIA JA MUSEOPEDAGOGIIKKA

LUENNOT

24.2.2011 **Taiteilija Sari Kaasisen soiva luento Kalevalan ja Kantelettaren maailmasta**

Puhetta ja musiikkia sisältävä luento käsitteli mm. miesten ja naisten laulujen eroja ja naisen elämänsä hahmottumista Kantelettaren lauluissa. Kalevala granaäina –näyttelyn oheisohjelmaa.

Osallistujat: 35

8.3.2011 **Taiteilija Kuutti Lavosen luento**

Lavonen kertoi litografiasta taiteenlajina sekä omasta taiteellisesta työskentelystään. Kuvia kiveltä –näyttelyn oheisohjelmaa.

Osallistujat: 68

24.3.2011 **Karjalan tasavallan taidemuseon amanuenssi Anita Dunkersin luento**

Kalevala venäläisten taiteilijoiden silmin

Kalevala granaäina –näyttelyn oheisohjelmaa.

Osallistujat: 3

OPASTUKSET JA MUSEOPEDAGOGIIKKA

23 – 25.3. **Kalevala-työpajat koululaisille (6 kpl)**

Petroskoin taidemuseon amanuenssi Anita Dunkersin ja taiteilija Margarita Yufan toteuttamassa Kalevala-työpajassa opittiin kansanperinteestä, kuvataiteesta ja piirrettiin ja maalattiin itse.

Osallistujat: 162

29.3. **Museomummon hetki (Avaamo –tapahtuma)**

Museomummo Anita Toivanen, taiteilija Sari Kaasinen ja Taito Etelä-Karjalan ohjaajat vetivät museomummon hetken Peltolan päiväkodin esikoululaisille.

Osallistujat: 19

30.3. **Vauvojen musiikki- ja maalaustyöpaja 1-vuotiaille**

Työpaja toteutettiin yhteistyössä Lappeenrannan musiikkiopiston ja Etelä-Karjalan osuuskaupan kanssa.

Osallistujat: 24

LEENA RÄTY

Taiteilija Kuutti Lavonen kertoi Florimond teoksesta ja litografian mahdollisuuksista yleensä taiteilijan välineenä.

Runettivaari Timo Mattilan johdolla tutustuttiin Kolin kansallismaiseen Taiteen Vuoksi – näyttelyssä.

28.6. – 26.7. Pääsylipun hintaan sisältyvät
**yleisöopastukset Taiteen Vuoksi – Saimaa kuva-
taiteessa -näyttelyyn** tiistaisin klo 13.
Osallistujat: 26

24.8. – 7.9. **Runettivaarien draamaopastukset
Taiteen Vuoksi –näyttelyyn**
Runetti tulee sanoista runo ja klarinetti. Runettivaari
Timo Mattila ja Matti Kareinen kokosivat koulu-
laisille suunnatun, runoja ja musiikkia sisältävän
esityksen Taiteen Vuoksi -näyttelyn kirjoittamista
runoista ja musiikista. 45 minuutin mittaista esitystä
esitettiin taidemuseossa yhteensä 14 kertaa.
Osallistujat: 316

16.11. **Vauvojen musiikki -ja maalaustyöpaja
1-vuotiaille**
Työpaja toteutettiin yhteistyössä Lappeenrannan
musiikkiopiston ja Etelä-Karjalan osuuskaupan
kanssa.
Osallistujat: 25

MUUT TAPAHTUMAT

**Yhteistyöprojekti Lappeenrannan kaupungin
liikuntatoimen kanssa**

18.5. **Pyöräretki Rutolan luolaan**
Ohjattu pyöräretki Rutolan luolaan. Luolaoppaana
Mauno Siren Rutolan kylätoimikunnasta.
Osallistujat: 26

31.5. **Saimaa kävellen ja kuvin**
Ohjattu kävelyretki keskustasta taidemuseoon, jos-
sa opastus Taiteen Vuoksi –näyttelyyn.
Osallistujat: 10

14.6. **Puistokävely galleria Pihattoon**
Ohjattu kävelyretki keskustasta galleria Pihattoon,
jossa opastus Kantri & Urbaani –näyttelyyn. Oppaa-
na Etelä-Karjalan taiteilijaseuran edustaja, läänintai-
teilija Sirpa Hynninen.
Osallistujat: 6

15.6. **Pyöräretki keskustasta Kanavamuseoon**
Osallistujat: 11

15.9. **Äijäjoogaa taidemuseossa**
Vetäjänä museovaari ja joogaohjaaja
Esko Tikanmäki
Osallistujat: 11

ETELÄ-KARJALAN TAIDEMUSEON KOKOELMAT

Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelma sisältää pääsääntöisesti suomalaista taidetta, jossa alueellisuus (Etelä-Karjala, Kymi, Viipuri ja luovutettu Karjala) näkyy taiteilijavalinnoissa ja aiheistoissa. Nykyisin kokoelmien kartuttaminen kohdentuu pääsääntöisesti nykytaiteeseen. Vanhemman suomalaisen taiteen kokoelma täydentyy lähinnä lahjoituksina ja talletuksina.

Lappeenrannan kaupungin kokoelmat kuuluvat Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelmavastuisiin taidemuseon kokoelmien lisäksi. Kaupungin kokoelmaan tulee teoksia lähinnä lahjoituksina eri hallintokunnille. Varsinaista kaupungin kokoelmaa kartuttavaa määrärahaa ei ole. Taidemuseon kokoelmista on sijoitettu ja sijoitetaan teoksia kaupungin eri hallintokuntiin ja yksikköihin vuosittain.

KOKOELMIEN KARTTUMINEN

Ostot:

Iso-Tryykari, Tuulia, Päiväkirjani sivu 1, 2009, öljy kankaalle, 150,5 x 115,5 cm
Kuparinen, Katri, Tuulinen päivä, 2003, hiili paperille, 76,5 x 207 cm
Kuparinen, Katri, Klassikko 3, 2005, hiili paperille, kiinnitetty kankaalle, 170 x 140 cm
Kuparinen, Katri, Kakku, 2006, hiili ja akryyli paperille, kiinnitetty kankaalle, 230 x 149 cm
Kuparinen, Katri, Sesonki, 2006, hiili paperille, kiinnitetty kankaalle, 110 x 90 cm
Lavonen, Kuutti, Florimond, 2009, litografia, 83,5 x 58 cm
Liimatta, Sari, Domestication, 2011, koruveistos, 15,5 x 9 x 12 cm
Liutu, Jarkko, Aikuisena lapsuuden keinussa, 2011, pronssi, puu, juuttiköysi, 17 x 70 x n. 300cm
Nykänen, Jussi, Tammikuun nahka, 2010, fotopolymeeri, monotypia, pastelli, 32 x 45 cm
Nykänen, Jussi, Koitere, 2011, monotypia, chine colle, 39 x 29 cm
Tähkänen, Timo, Pink Form, 2011, akryyli kankaalle, 170 x 130 x 50 cm
Uusitalo, Kristiina, Naurun puuskia I, 2011, pigmentti, alkydi, akryylilakka ja palladiumlehti alumiinille, 100 x 150 cm

Lahjoitukset:

Vappu Jakobssonin testamenttilahjoitus:

Kuutola, Kalle, Aihe Käreniemeltä Viipurista, 1903, öljy pahville, 26 x 36,5 cm
Lindquist, Rurik, Maisema Italiasta, 1913, öljy kovalevyllä, 41 x 33 cm
Lindquist, Rurik, Maisema, 1925, öljy kovalevyllä, 24 x 33 cm
Muusari, Janne, Satamasta, öljy kankaalle, 30 x 39 cm
Rautio, Väinö, Kukkia kannussa, 1937, öljy kankaalle, 51 x 41 cm
Tisell, Torsten, Kesähuvilan pääty Samolasta, öljy kankaalle, 38,5 x 45,5 cm
Tisell, Torsten, Piha ja sauna Samolasta, öljy kankaalle, 31 x 39,5 cm
Kipsiveistokset: pojan pää ja miehen rintakuva
Neljä ikonia

Johan Stolpen lahjoitus:

Pyysiäinen, Valdemar, Lemin punaisia, 1961, öljy kankaalle, 52,5 x 66,5 cm

Ismo Kajanderin lahjoitus:

Kajander, Ismo, Paloma Picasso, esinekooste, kork. n. 95 cm

Katri Kuparisen lahjoitus:

Kuparinen, Katri, Parat, G. Doren mukaan, 2008, paperileikkaus, 240 x 156 cm

Miika Nyyssösen lahjoitus:

Nyyssönen, Miika, Talon kulmalta, 1988, öljy kankaalle, 100 x 120 cm
Nyyssönen, Miika, Relaatio, 1994, lito-offset, 50 x 35 cm
Nyyssönen, Miika, Painovoima ja jälleenrakentaminen, 1995, rauta, pahvi, kork. 50 cm. Nyyssönen, Miika, Sarjallista valoa, 2009, vesivärikollaasi, 120 x 100 cm
Nyyssönen, Miika, Pystyraitia, öljy kankaalle, 220 x 170 cm

Suomen Taideyhdistys Ry:n lahjoitus:

Aiha, Martti, Maalarin veistos, 2010, PVC-muovi, ruostumaton teräs ja mustesuihkutuloste, 68,5 x 39 x 19 cm

Talletukset:

Viipurin Taiteenystävät ry.

Collin, Marcus, Kotimatka, 1945, pastelli, 32 x 23 cm

Katri Kuparinen, Parat, G. Doren mukaan, 2008, paperileikkaus, 240 x 156 cm

Teoksia lainattiin seuraaviin näyttelyihin vuoden aikana:

13.10.2010 - 17.4.2011 Tyttö kukkivalla niityllä – aarteita Viipurin Taiteenystävien kokoelmasta. Hämeenlinnan Taidemuseoon lainattiin 38 teosta.

7.10.2011 - 29.1.2012 Taiteen Vuoksi – näyttely Mikkelin taidemuseossa, jonne lainattiin 20 teosta.

13.5. - 30.9.2011 TAITEILIJAN TAIVAL. Väinö Hämäläinen – juuret Rautalammilla.

Rautalammin museolle lainattiin kolme Väinö Hämäläinen teosta.

Kokoelmien digitointi ja uusi tietojärjestelmä:

Valtion taidemuseon ylläpitämä luokittelu, kuvailu- ja luettelointiohjelmisto Muusa otettiin käyttöön. Vuodesta 1992 käytössä olleen Antikvarian tietosisällön konvertointi ja tarkistukset työllistivät vuoden aikana. Ohjelmiston toimitus viivästyi suunnitellusta ja se saatiin aktiivikäyttöön marraskuun alusta. Uusien teosten luettelointi on aloitettu Muusaan.

Sähköisessä tietokannassa Muusassa taideteoksia on luetteloituna 2623 ja niihin on liitetty selailukuvia. Kuvakokoelmat karttavat lähinnä ajankohtaisilla kuvatilauksilla, näyttelykuvilla, tapahtumakuvilla. Kartunta n. 800 kpl.

Taidemuseon käsikirjastossa on niteitä noin 3800 kpl. Uusia kirjauksia ei ole tehty tietojärjestelmän vaihdon vuoksi vuoden aikana. Käsikirjasto on laajentunut lähinnä taidemuseoiden julkaisuvaihtorenkkaan myötä, muuta kirjallisuutta on ostettu suhteellisen vähän. Vuosittain saamme muutaman nidoksen vapaakappaleina kuvien käytöstä.

Vuoden aikana päivitettiin ja inventoitiin kaikki Lappeenrannan kaupungin taidekokoelmat niin hallintokunnissa kuin museon tiloissa. Kaupungin hallintokuntiin sijoitettujen taideteosten inventointi ja sijoituspaikkojen tarkistukset toteutettiin hallintokunnissa syksyllä.

Lappeenrannan alueen julkisten patsaiden ja muistomerkkien kuntoarviot tehtiin tilauspalveluna kesän aikana. Ostopalveluna konservaattori Elina Remsu kulki kokoelmavastaavan kanssa kirjaamassa ja kuvaamassa teokset. Yksilöidyt kirjalliset arviot ja toimintaohjeet valmistuivat loppuvuodesta.

ALUETAIDEMUSEOTYÖ

Kaakkois-Suomen aluetaidemuseon toiminta-alue on Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat, joihin kuuluu yhteensä 17 kuntaa.

Museoviraston johdolla tehtiin toista kertaa aluetaidemuseotoiminnan nelivuotissuunnitelma vuosille 2011–2013. Edellinen suunnitelma oli tehty vuosille 2007–2010. Se toteutui suunnitelman mukaisesti ja siitä järjestettiin palautekokous, josta valtakunnallisessa vertailussa saimme hyvän arvosanan.

NÄYTTELYTOIMINTA

Kaakkois-Suomen kunnissa aluetaidemuseon lainattavat näyttelyt seuraavasti:

Aarno Karimon kalevalainen kansa

Ortamonpuiston palvelukoti, Lappeenranta 28.4. – 8.5.

Ilmeitä ja keväthyppyjä – Piirrostaide:

Ortamonpuiston palvelukoti, Lappeenranta 9.5. – 31.8.

Lainattavana oli lisäksi:

Kultainen timantti – sarjakuvia

ASiantuntija- ja kokousmatkat

Amanuenssi teki yhteensä 12 matkaa toiminta-alueelleen tai muualle. Hänen koulutus- ja kokousmatkansa on lueteltu kohdassa Museon henkilöstön koulutus- ja kokousmatkat.

ALUEEN TAITEEN DOKUMENTOINTI

Tekeillä taiteilijaesittelyfilmi kotkalaisesta **Tapio Sinisalosta**. Filmin kuvaavat Lappeenrannan Filmi- ja videokuvaajat Jorma Lehtosen johdolla.

1.3. Taiteilija **Eeva Lehmussaaren** muistonäyttely Kotkan pääkirjaston näyttelytilassa dokumentoitiin. Taiteilijan poikaa Hermannia Lehmussaarta haastateltiin äidin urasta. Haastattelu nauhoitettiin.

28.7. Taiteilija **Tuomo-Tapio Immosen** muistonäyttelyn kuvaus ja dokumentointi Karhulan kirjastossa. Lehtileikemateriaaliin tutustuminen.

14.10. Taiteilija **Anne Randénin** näyttelyn dokumentointi Galleria Uusikuvassa Kotkassa.

20.10. Taiteilija **Olavi Heinon** haastattelu Kaakkuri- ja tulevaa näyttelyä varten. Marjatta Räsänen haastatteli Heinoa hänen kuraattorin urastaan ja Leena Rätty haastatteli Heinoa taiteenkerääjänä.

SEPPO PELKONEN

Tuomo-Tapio Immonen, Omakuva, öljy kankaalle.

Marjatta Räsänen haastattelee kotkalaista Olavi Heinoa taiteilijan ateljeessa syksyllä 2011.

JULKAISUTOIMINTA

Vuoden alussa ilmestyi amanuenssin päätoimittama **Kaakkuri – Kaakkois-Suomen taidemuseoiden tiedotuslehti 2011**. Lehteä toimittivat myös Kouvolan sekä Imatran museonjohtajat.

Lehteä lähetettiin alueen kuntiin ja isoimpiin kirjastoihin, toisiin aluetaidemuseoihin, sekä reilun 300 osoitteen mukaan mm. alueen kouluihin, taideseuroihin jne. Kaakkuri on vapaasti yleisön saatavilla paitsi Etelä-Karjalan taidemuseossa, myös Kouvolan ja Imatran taidemuseoissa, sekä Kotkan Galleria Uusikuvassa.

AV-AINEISTON (DIASARJOJEN, VIDEOFILMIEN YM.) LAINAUS

Taidetta käsitteleviä diasarjoja ja videofilmejä lainattiin yhteensä 10 kertaa.

Kaakkois-Suomen alueella ilmestyneistä sanomalehdistä tallennettiin taidetta käsittelevät lehtileikkeet.

